

Demonstratie bij de rechtbank in Dordrecht, 5 december 2023 (Foto Iratxe Alvarez)

de Bonjo verschijnt 6x per jaar
Jaargang 18
nummer 1, februari 2024

Word voor 10 of 25 euro vriend
van Bonjo en ontvang gratis
abonnement op de Bonjo

Wie wij zijn

Wij komen op voor de belangen van
gedetineerden en ex-gedetineerden
in Nederland.

Wat wij willen

Bonjo's missie is verbetering van
het strafrecht, betere omstandighe-
den in de bajes en eerlijke kansen
voor (ex-)gedetineerden om een
menswaardige re-integratie te
kunnen realiseren.

Bezoek zonder
toezicht

7

Lang wachten
op NIFP

9

Interview:
Miranda Boone

16

Korte straf
kost baan

19

Stichting Vrij
regelt alles

21

Plaatsingsbeleid ter discussie na veroordeling transgenders

Horen transvrouwen wel in een vrouwengevangenis?

Op Sinterklaasdag velde de rechter in Dordrecht het vonnis in de zaak van een gruwelijke moord. Veertien jaar cel, plus een forse schadevergoeding aan nabestaanden. De veroordeelde Chileense sekswerker (31) vermoordde eind 2022 in een drugsroes een klant in Rotterdam. Met 214 messteken, onder andere in zijn ogen, oren en penis. Uit het rechtbankverslag valt op te maken dat de verdachte zich identificeert als vrouw, maar een mannelijk geslachtsdeel heeft en 'vol zit met siliconen'. Het betreft dus een biologische man, die als transvrouw in Ter Peel in de vrouwengevangenis zit. Ook door een tweede recente veroordeling van een transvrouw wordt de vraag actueel of de plaatsing van transvrouwen in een vrouwengevangenis terecht is.

Sybilla Claus

Nederland heeft weinig vrouwelijke criminelen. Er zijn drie vrouwengevangenis met in totaal 589 plaatsen, die jaarlijks zo'n 3000 vrouwen huisvesten. De meesten zijn binnen drie maanden weer vrij, want zij plegen lichtere vergrijpen. Mannelijke gevangenen hebben vaker geweld gepleegd, iets wat

bij die 6 procent vrouwelijke gedetineerden een uitzondering is. Dit verschillende criminaliteitspatroon alleen al, is een goede reden om vrouwen en mannen gescheiden vast te zetten. Dat is altijd zo gebeurd, maar doordat steeds meer mannen zeggen dat ze vrouw zijn, ontstaat wel een

nieuw probleem. Diezelfde Sinterklaasdag werd nóg een transvrouw, ook een sekswerker, veroordeeld voor een dubbele moord in de rechtbank van Den Bosch: 22 jaar en elf maanden cel. Hoewel nog onduidelijk is waar deze persoon zijn straf uitzit, is het zeer waarschijnlijk dat ook hij tussen

vrouwen wordt of al is opgesloten. Die hebben daar niets over te zeggen. Zogeheten selectiefunctionarissen van de Dienst Justitiële Inrichtingen beslissen daar in overleg met andere betrokkenen over.

LEES VERDER OP PAG. 4

Strafzaak? Neem geen advocaat, neem een strafrechtadvocaat!

Bel gratis ons team van strafrechtsspecialisten: 0800-WEENING (0800-933 6464)

WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

Landelijke Cliëntenraad uit grote ontevredenheid over nazorg

Uitblijven tijdige begeleiding vergroot risico op recidive

De Landelijke Cliëntenraad (LCR) signaleert dat gemeenten de basis qua nazorg voor gedetineerden niet op orde hebben. De LCR vertegenwoordigt mensen die een uitkering, pensioen of (financiële) ondersteuning krijgen van de overheid. Landelijke organisaties van mensen met een uitkering of pensioen vormen de LCR. Gemeenten horen de regie te voeren over de verschillende instanties waarmee ex-gedetineerden te maken krijgen bij terugkeer in de maatschappij. Vaak ontbreekt die regie of is die gebrekkig, stelt de LCR.

Van de redactie

Jaarlijks komen ongeveer 30.000 mensen uit detentie. Veel van deze mensen kampen met problemen. Uit eerdere onderzoeken door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum en het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving blijkt bijvoorbeeld dat de meesten een laag

vrijlating geen geldig ID-bewijs. Dat verbaast omdat wij van Bonjo aan allerlei kanten horen dat dat wel goed geregeld is.

Verspilde tijd

Het leidt tot allerlei problemen, constateert de LCR. Het traineert bijvoorbeeld het aanvragen van een uitkering, of het inschrijven voor een sociale huurwoning. Hierdoor kan het in de praktijk nog maanden duren voordat iemand dat soort basale zaken op orde heeft.

Om een nieuwe start te kunnen maken is de juiste begeleiding bij deze problemen van groot belang. Hoewel de gemeente verantwoordelijk is voor die begeleiding gaat dit niet steeds goed, zegt de LCR. Het ontbreken van de juiste begeleiding betekent verspilde tijd, een riskante factor die versnelde recidive in de hand kan werken.

Gemeenten nalatig

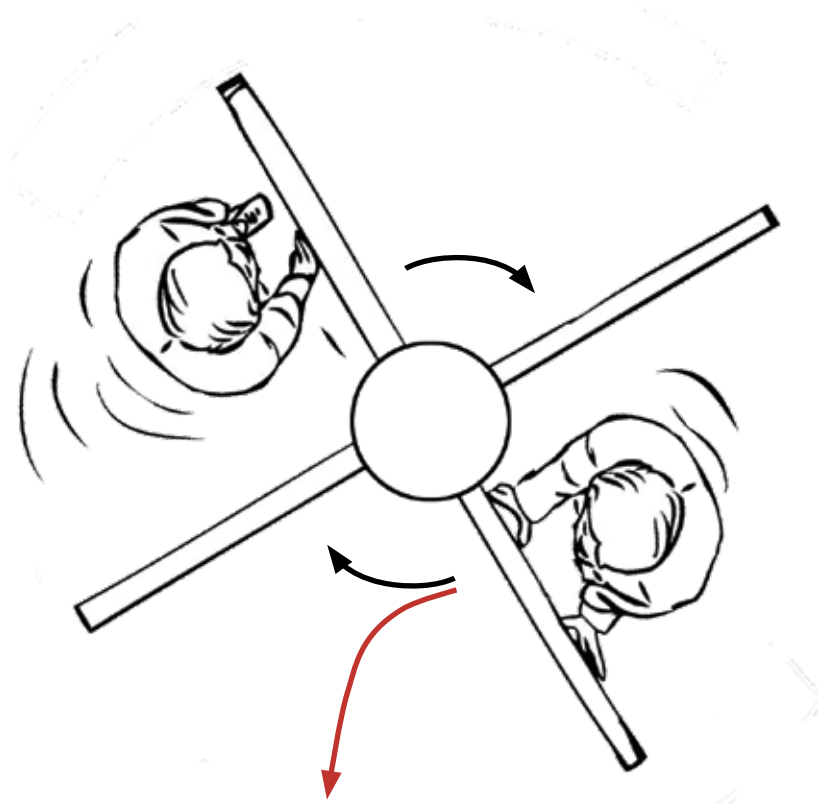
Medio vorig jaar concludeerde de Inspectie Justitie en Veiligheid al dat veel re-integratievoorzieningen voor gedetineerden ontbreken (zie het interview met hoofdinspecteur Hans Faber van de inspectie Justitie en Veiligheid in de Bonjo 5/2023). Vooral kleinere

gemeenten hebben geen voorzieningen voor de doelgroep. De LCR concludeert dat gemeenten op alle terreinen waar ze zouden moeten ondersteunen tekortschieten. Re-integratie hangt nu heel erg af van de persoonlijke inzet en de betrokkenheid van enkele medewerkers, omdat veel dingen niet structureel geregeld zijn.

V.o.g.-regeling belemmert teveel

Bestaanszekerheid

De LCR vindt dat er meer empathie moet komen voor de doelgroep. Niet risicobeheersing maar bestaanszekerheid en participatie moeten centraal staan. Over de inzet van de verklaring omtrent gedrag (v.o.g.) moet een

dialogo worden gevoerd, om ervoor te zorgen dat er meer maatwerk mogelijk is. Verder adviseert de cliëntenraad om budgetten van de gemeenten te oormerken, en om al in gevangenis aan de slag te gaan om een ID, uitkering, zorgverzekering en bankrekening meteen na invrijheidstelling beschikbaar te hebben. Justitie en ook de gemeenten zeggen dat al langer te doen in de bajesen, maar het gaat nog veel te vaak mis.

Verplichte schuldhulp

Verder zijn er grote belemmerende factoren, zoals de woningnood, het niet verkrijgen van een

v.o.g., en de bijzondere aard van schulden. Een schuldenlast die ontstaat door een vermogensdelict valt niet onder de schone lei. Daarom kan een regulier traject in de schuldregeling niet worden gevolgd, wat grote problemen geeft.

De LCR wil schuldhulp verplichten. Iedere ex-gedetineerde zou volgens de LCR een eigen hulpverlener moeten krijgen. Wellicht dat de LCR daar zelf een rol in kan spelen met de eigen plaatselijke afdelingen. Een soort schuldhulp buddy zullen we het maar noemen. Er zijn vast ook bij Bonjo aangesloten organisaties die daar een rol in kunnen spelen.

Na vrijlating heeft 15 procent geen ID

opleidingsniveau hebben en twee derde heeft geen startkwalificatie. Naar schatting heeft ongeveer de helft te maken met schulden. Zo'n 15 procent van de ex-gedetineerden heeft na

Strafzaak? Neem geen advocaat, neem een strafrechtadvocaat!

Vrijheid van advocaatkeuze is een belangrijk recht.

U bent niet verplicht zich bij te laten staan door de advocaat die u op het politiebureau bezocht heeft. Deze 'piketadvocaat' hoeft helaas geen deskundige te zijn op het gebied van strafrecht.

Sommige advocaten doen maar een paar strafzaken per jaar. Natuurlijk volstrekt onvoldoende om deskundig te worden en te blijven op strafrechtelijk gebied. Zo kan het gebeuren dat de advocaat die u bijstaat in uw strafzaak zich voornamelijk bezighoudt met familierecht. Wij vinden dit een onwenselijke situatie. Regelmatig nemen wij

zaken over van andere advocaten. Vaak zijn wij daarbij geconfronteerd met dossiers waarin men steken had laten vallen.

Ons kantoor behandelt uitsluitend strafzaken. Uw dossier wordt bij ons niet door één advocaat, maar door een team van specialisten zorgvuldig onder de loep genomen. Wij verdiepen ons voortdurend in de laatste ontwikkelingen op strafrecht gebied. Wij beseffen dat onze gedetineerde cliënten regelmatig bezocht willen worden om de voortgang van hun zaak te bespreken. Wij voldoen aan die behoefte!

Ons kantoor is betrokken bij grote strafzaken, maar of u nu verdacht wordt van fietsendiefstal of van moord; wij zien in elke zaak het belang van een goede verdediging.

Wij treden op in het hele land en doen dat ook op basis van toevoeging (pro deo). Goede rechtsbijstand hoeft dus niet duur te zijn! Neem vrijblijvend contact met ons op:

Bel gratis: 0800-WEENING (0800-933 64 64).

WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

Adam Graham alias Isla Bryson

Heldere richtlijn nodig bij plaatsing transgenders

Stephen Wood alias Karen White

VERVOLG VAN PAG.1

Seksueel geweld

Van (seksueel) geweld zijn vrouwen doorgaans het slachtoffer, en mannen dader. Dat een man zich als vrouw identificeert, lijkt vooralsnog niets aan dat patroon te veranderen. Het reduceert dus ook niet het risico dat zij voor vrouwen vormen. De Britse verkrachter en pedofiel Stephen Wood – 1 meter 82 lang en zich nu Karen White noemend – leefde als vrouw, werd in de vrouwenbajes geplaatst en randde daar in 2017 meerdere vrouwen aan. White zit inmiddels weer tussen de mannen.

Opsluiting met mannen is onveilig voor vrouwen

Natuurlijk zijn de meeste mannen die zich als vrouw identificeren geen gevaar voor anderen, net zoals de meeste mannen betrouwbaar zijn. Transvrouwen hebben ook als ze in een PI verblijven vaak te maken met bedreiging, intimidatie en pestgedrag, zo blijkt uit onderzoek van Pauline Jacobs waar in de Bonjo 2/2023 aandacht aan besteed is.

Anderzijds kan voor andere gevangenen in een vrouwenbajes fysiek overwicht van een transvrouw een probleem worden, zo wordt nu duidelijk. En omdat niemand kan voorspellen wie zijn

fysieke overwicht verkeerd gaat inzetten, is het een veilige en efficiënte oplossing vrouwen en mannen gescheiden te detineren.

Verontrustende cijfers

Toch gaat het niet alleen om fysiek overwicht. Elke vrouw begrijpt de angst om opgesloten te zitten met een of meerdere onbekende mannen. Zeker als je zelf ervaring hebt met (seksueel) geweld. Uit onderzoek blijkt dat een groot deel van gedetineerde vrouwen slachtoffer is geweest van lichamelijk en/of seksueel geweld als kind én later, en in een gewelddadige relatie terechtkomt. Gedragswetenschapper Katharina Joosen ondervroeg zo'n vierhonderd (ex-)bajesvrouwen. Zij beschreef in 2015 dat de helft een criminele of verslaafde partner heeft, en is behandeld voor ernstige psychische problemen door trauma's.

In de prachtige documentaire 'Zitten en Zwijgen' (2023) van Jessica Valerius komen maar liefst 140 (ex-)gedetineerde vrouwen aan het woord, velen van hen reageerden op een oproep van Jessica in deze krant. Het beeld dat zij schetsen is er een van heftig en frequent grensoverschrijdend gedrag door mannelijke bewaarders in de vrouwengevangenis.

Wangedrag bewaarders

Een kritisch rapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid van mei 2023 naar aanleiding van misstanden in de vrouwengevangenis Nieuwersluis bevestigde het beeld van frequent grensoverschrijdend gedrag, orale seks en pesten door gevangenispersoneel.

Reactie DJI

De Dienst Justitiële Inrichtingen wil niet bevestigen of de wegens doodslag tot 14 jaar cel veroordeelde sekswerker nog in Ter Peel zit, noch melden waar de veroordeelde die in december bijna 23 jaar cel kreeg, is vastgezet. DJI zegt dat er geen staand beleid is over het plaatsen van biologische mannen tussen vrouwen, maar dat er sprake is van maatwerk. Het geslacht in het paspoort geeft de doorslag, tenzij aanleiding bestaat hiervan af te wijken. 'Per persoon bekijkt de selectiefunctionaris of plaatsing op een Extra Zorgvoorziening (EZV) in een mannengevangenis, dan wel elders geïndiceerd is.'

Heb je ervaring met een transvrouw in de bajes en wil je daarover wat kwijt, bel met Bonjo via het gratis nummer 0800-333 44 46.

Minister voor rechtsbescherming Franc Weerwind moest concluderen dat de overheid de zorg voor gedetineerde vrouwen onvoldoende garandeert. Dat moet beter, stelde hij: "De gevangenis moet een veilige omgeving zijn".

Maar is het veilig dat zo'n gewelddadige dader die biologisch man is 14 jaar of 22 jaar lang het leven van honderden gedetineerde vrouwen kan verstoren? De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) vond het blijkbaar geen probleem. Die liet de extreem gewelddadige Chileense verdachte, met een mannelijk geslachtsdeel, tussen de 226 vrouwen plaatsen in de grootste vrouwengevangenis, 'Ter Peel' tussen Venlo en Helmond. Nu de sekswerker veroordeeld is, zit die daar nog steeds. Maar hoort een transvrouw als deze wel in een vrouwengevangenis? Ook lijkt de vraag gerechtvaardigd of transvrouwen überhaupt wel in vrouwengevangenis geplaatst moeten worden.

Plaatsing ter discussie

De verstrekende beslissing voor de plaatsing van een transvrouw in een vrouwengevangenis wordt genomen door zogeheten selectiefunctionarissen van de DJI in samenspraak met de betreffende gevangenisdirecteuren en andere betrokkenen, zoals de reclassering. Leidraad daarbij is onder meer de Basisregistratie Personen (BRP). Maar lang niet alle transgender personen staan als zodanig ingeschreven bij de burgerlijke stand. Dat maakt het hanteren van de BRP als basis voor beslissingen over de plaatsing van transvrouwen

weinig zinvol. Los daarvan: vóór Justitie biologische mannen tussen vrouwen opsluit, zou hierover een openbaar debat moeten plaatsvinden. De uitkomst daarvan zou moeten leiden tot het vastleggen van een adequate regeling in het Nederlandse detentiebeleid. Voor plaatsing van transgenders in een vrouwengevangenis is een heldere richtlijn nodig.

Strijdige rechten

In die broodnodige discussie kunnen we ook feiten uit het buitenland meenemen. In landen waar zelfidentificatie van geslacht is toegestaan, grijpen vergelijkbare transvrouwen hun kans. De Schot Adam Graham zette een pruijk op en gaf zich uit als Isla Bryson. Na een veroordeling voor het verkrachten van twee vrouwen (!) kon hij de vrouwenbajes in. Alleen door nationale ophef is hij alsnog in een mannenbajes ondergebracht.

Volgens de Britse justitie zegt 1 op de 50 mannelijke gevangenen in Engeland en Wales transgender te zijn. Hierop gebaseerd beleid raakt vrouwen bovenmatig. Dat mannen in vrouwengevangenis een risico opleveren is geen transfoobe discriminatie, maar een feit. Rechten van vrouwen komen zo met die van transvrouwen in strijd.

Mannelijke gedetineerden die transgender zijn, hebben hun eigen specifieke ondersteuning nodig. Maar die ondersteuning hoeven de vrouwen in vrouwengevangenis niet te bieden. Zij hebben recht op hun eigen bescherming, privacy en waardigheid.

ADVOCATENKANTOOR
SICCAMA

T +31(0)20 237 19 30 M +31(0)6 21 951 925

W advocatenkantooriccama.nl

Persoonlijk, resultaatgericht en altijd goed bereikbaar.
Dat zijn wij. Bij ons krijgt u overal in Nederland de best mogelijke
juridische bijstand op de volgende gebieden:

Bijstand in alle soorten strafzaken | Intrekking verblijfsvergunning
Oplegging ongewenstverklaring of Inreisverbod | Vreemdelingenbewaring

- Gospodi advokatu Petković se možete obratiti na Bosanskom, Srpskom i Hrvatskom jeziku za pomoć kod kaznenih postupaka i imigracijskih problema (zabrane ulaska u zemlje EU).
- Sra. mr. H. Feenstra habla Español sobre el derecho penal.

Mw. mr. Romy V.S. Adriaanse

Mw. mr. Jill Leyten

Mr. Maarten Kuipers

Mr. Sijla Petković

Mr. Fabian D.W. Siccama

Mw. mr. Haeleen M. Feenstra

Mr. Anil Demirer

Mw. mr. D.M. Moes

Advies RSJ is genuanceerder dan wetsvoorstel

Voorkom inhumane bejegening en detentieschade in EBI

De Raad voor Strafrechtstoepassing en jeugdbescherming heeft een advies uitgebracht over nieuwe maatregelen ter bestrijding van de voortzetting van ernstige georganiseerde criminaliteit vanuit detentie. Daarbij gaat het om de contacten van gedetineerden in een Extra Beveiligde Inrichting of – in mindere mate – op een Afdeling Intensief Toezicht en de buitenwereld, bijvoorbeeld contact met advocaten. De RSJ adviseert beperking van het aantal advocaten tot twee bij een bezoek aan een gedetineerde. Ook medische hulpverleners en geestelijke verzorgers worden geacht altijd met zijn tweeën te zijn.

Van de redactie

Naast het wetsvoorstel voor visueel toezicht met camera's, waarover we in de Bonjo van december vorig jaar hebben geschreven, maakt het aspect visueel toezicht op contact van een gedetineerde met een rechtsbijstandverlener ook deel uit van het onderhavige RSJ-advies. Behalve in de vorm van een beperking van het aantal rechtsbijstandverleners waarmee vertrouwelijk contact mag plaatsvinden

Behoud onderscheid tussen EBI en AIT

den gaat het ook om beperking van medisch hulpverleners en geestelijk verzorgers door het verplicht werken in koppels op te leggen.

'Vier ogen'-principe

Dit zogeheten 'vier ogen'-principe acht de RSJ gerechtvaardigd op grond van het gevaar dat van de gedetineerde in een extra

Niet elke EBI-klant is hetzelfde

beveiligde inrichting uitgaat. Toch adviseert de RSJ deze maatregelen niet generiek toe te passen op alle gedetineerden in de extra beveiligde inrichting (EBI) en op een afdeling voor intensief toezicht (AIT) van een gevangenis. EBI en AIT zijn niet hetzelfde en dus moet onderscheid in de behandeling gemaakt worden. Pas de beperkende maatregelen in het contact met raadslieden en het vier ogen-principe voor geestelijk verzorgers en medisch hulpverleners niet generiek toe op alle gedetineerden in de EBI en op een AIT, pas deze maatregelen alleen toe in de EBI en alleen voor gedetineerden die in de zwaardere EBI zijn geplaatst. Want niet elke EBI-klant is hetzelfde.

Maatwerk

In individuele gevallen moet maatwerk dus het uitgangspunt zijn voor plaatsing en beperkingen.

De maatregelen moeten aansluiten bij het individu en niet generiek zijn. Zo voorkom je inhumane bejegening en detentieschade. Aan geestelijke verzorgers en medische mensen in de lichtere EBI-afdelingen kunnen bijvoorbeeld mindere eisen gesteld worden.

Licht de procedure van onderbreking van het gesprek tussen gedetineerde en rechtsbijstandverlener bij gevaarlijk gedrag van de gedetineerde toe en maak duidelijk welke rol de PIW'er en de (plaatsvervangend) directeur hebben in het geheel.

Camerabeeld bewaren

De regeling van de onderbreking van het gesprek tussen de gedetineerde en de rechtsbijstandverlener op grond van visueel toezicht, moet volgens het advies beter uitgewerkt en toegelicht worden. Daarbij spelen de camerabeelden een prominente rol. De RSJ vindt dat die bewaard moeten worden, zodat ze bij een klacht en beroep beschikbaar zijn: 'Bewaar de camerabeelden van de beëindiging van het visueel toezicht op het gesprek tussen rechtsbijstandverlener en gedetineerde tot drie maanden na het verstrijken van de klachttermijn, in verband met eventuele verschoonbare termijnoverschrijdingen'.

OPROEP

Aan vrouwen in detentie

Mijn naam is Ilse Natasja, 31 jaar oud, fotograaf en beeldend kunstenaar. In mijn werk focus ik mij op vrouwelijkheid en allerlei thema's die daarbij komen kijken. Ik vind het belangrijk om op een kunstzinnige manier sociale kwesties aan de kaak te stellen.

Al langere tijd heb ik de wens om een langlopend project op te zetten rondom vrouwen in detentie. In mijn ogen is dit een onderwerp waar nog weinig over gesproken wordt en waar vaak een vertekend beeld van wordt geschetst.

Graag zou ik met jullie hulp een serie mooie beelden maken waarin jullie persoonlijke ervaringen naar voren komen, een eerlijk en transparant verhaal. Het zou dus echt een samenwerking worden. Hoe dit precies vormgegeven gaat worden, daar ga ik graag met jullie over in gesprek.

Het liefst kom ik eerst met jullie in contact om jullie verhalen te horen, vanuit daar kunnen we samen kijken hoe we verder kunnen. Je hoeft dus niet per se (herkenbaar) in beeld, er zijn veel verschillende mogelijkheden.

Ben je geïnteresseerd om op welke manier dan ook bij te dragen aan dit project, neem dan contact met mij op via het telefoonnummer van Bonjo: 0800-333 44 46.

Mijn werk kun je bekijken op mijn website www.ilsenatasja.com.

Ik hoor heel graag van jullie, alvast onwijs bedankt! Warme groet, Ilse.

RUIM 35 JAAR DESKUNDIGE JURIDISCHE BIJSTAND

ADVOCATENKANTOOR VAN DER BIEZEN

ERVAREN - SCHERP - GEDREVEN - 'OOK PRO-DEO'

Tel: 073 610 20 05, GSM: 06 53 37 07 93

Stationsweg 6, 5211 TW 's-Hertogenbosch, E-mail: info@vanderbiezenadvocaat.nl

vB

Tijdelijk aangepaste regeling is soms mogelijk

(Kinder-)alimentatie achter de tralies

Manon Voogt

Een veel gestelde vraag is of kinderalimentatie moet worden doorbetaald wanneer een ouder achter de tralies zit. Het antwoord op deze vraag is 'ja'. In Nederland blijft de verplichting tot het betalen van kinderalimentatie namelijk bestaan, zelfs wanneer een ouder in detentie zit. Het feit dat iemand gedetineerd is, ontslaat die persoon niet automatisch van zijn of haar onderhoudsverplichting jegens de kinderen. Dit in tegenstelling tot diverse uitkeringen, die wel vanzelf (tijdelijk) stoppen bij detentie.

Het leven achter de tralies brengt niet alleen fysieke beperkingen met zich mee, maar ook complexe juridische kwesties, met name wanneer het gaat om financiële verplichtingen zoals partner- of kinderalimentatie.

Onderhouds- plicht bij detentie blijft bestaan

Voor gedetineerden kan dit een verwarrend terrein zijn, waar vragen rijzen over de voortzetting van betalingen en de mogelijkheid om deze tijdelijk te stoppen. Dit artikel verkent de juridische aspecten en de stappen die genomen kunnen worden in een dergelijke situatie.

De mogelijkheid om de kinderalimentatie aan te passen, op te schorten of te stoppen kan afhangen van de specifieke omstandigheden. In sommige gevallen kan de gedetineerde

ouder een verzoek indienen bij de rechtbank om de alimentatie te wijzigen op basis van gewijzigde financiële omstandigheden, zoals het verlies van inkomen tijdens detentie.

Wijziging alimentatie

Om (kinder-)alimentatie te wijzigen gedurende detentie zijn de volgende stappen van belang:

1. Informeer de ex-partner: De eerste stap is om de ex-partner op de hoogte te stellen van de veranderde omstandigheden. In sommige gevallen is het mogelijk om met de ex-partner tot een regeling te komen, zodat een rechtbankprocedure kan worden vermeden.
2. Raadpleeg een advocaat: Het is raadzaam om juridisch
3. Bewijs van financiële situatie: Het is belangrijk om bewijs te leveren van de financiële moeilijkheden die voortvloeien uit de detentie, zoals gebrek aan inkomsten of beperkte financiële middelen. Dit kan medische rapporten, detentiedocumenten en andere relevante bewijsstukken omvatten.
4. Onderhandel met de ex-partner: In sommige gevallen kan een gedetineerde ouder proberen om in overleg met de ex-partner tot een tijdelijke regeling te komen. Een open communicatie en begrip tussen beide ouders kunnen een positieve invloed hebben op het proces.

Betrek de ex- partner bij je voornemen

2. Raadpleeg een advocaat: Het is raadzaam om juridisch

Specialiste familierecht Manon Voogt

advies in te winnen bij een advocaat gespecialiseerd in familierecht. Een advocaat kan u over de specifieke wetgeving informeren en u begeleiden bij het indienen van een verzoek tot wijziging van de kinderalimentatie.

Manon Voogt is advocaat bij Gimbriere Legal, Breda / Barcelona.

UIT DE PERS

'Dutch Quality Drugs'

Het Duitstalige magazine Der Spiegel publiceerde een artikel over verdachten en deels al veroordeelde dealers, onder wie vijf Nederlanders, die niet alleen op het 'darknet' maar ook via een openbare online webshop met succes al sinds 2019 en op het open net sinds 2021 hard drugs te koop aanboden. Drie gram cocaïne werd voor 240 euro aangeboden, vijftig ecstasypillen in de vorm van het FC Barcelona-logo kostten 85 euro. De handelswaar werd aangeprezen met: 'al onze producten betrekken we uit Nederland en zijn de meest pure en hoogwaardige die er bestaan'. Twee van de zeven veroordeelden, de Brit Julian F. en de Nederlander Dennis R. (beiden 47) verzonden de drugs al die jaren dagelijks probleemloos per standaard pakketpost aan klanten in zeker 61 landen overal ter wereld. Volgens de Duitse politie hebben zij daarmee een fortuin van zeker een half miljoen verdiend. De Beierse rechtbank in Bamberg veroordeelde de genoemde Nederlander tot zeven jaar en twee maanden. Maar eerst moest hij afkicken in een justitieel 'Entziehungsanstalt', want hij was een goede klant van de eigen webshop geworden.

Der Spiegel 2/2024

Wij, mr. Claartje van Keulen en mr. Claudia Dirkzwager, zijn ervaren strafrechtadvocaten en oprichters van het kantoor Van Keulen & Dirkzwager Advocaten. Wij zijn gespecialiseerd in het strafrecht. Ook voor pro deo bijstand kunt u bij ons terecht.

- Alle strafzaken
- TBS-zaken
- Jeugd(straf)zaken
- Zorgmachtiging (Wvvgz)

MR. MW.
CLAARTJE
VAN KEULEN
+31(0)640279383
VANKEULEN@VKD-ADVOCATEN.NL

MR. MW.
CLAUDIA
DIRKZWAGER
+31(0)633003848
DIRKZWAGER@VKD-ADVOCATEN.NL

WWW.VANKEULENDIRKZWAGER.NL
NIEUWE UILENBURGERSTRAAT 14, 1011 LP, AMSTERDAM

Strikte voorwaarden maken BZT lastig, maar niet onmogelijk

‘Bezoek zonder toezicht kan in rechte worden afgedwongen’

Vasco Chorus en Hakan Küclü

Een gedetineerde heeft recht op familielevens. Een belangrijke manier om familielevens te onderhouden is het bezoek zonder toezicht (BZT). In de wet is hierover echter niets neergelegd. Om die reden wordt dan ook vaak tegen een gedetineerde gezegd dat BZT een gunst is en geen recht. En hoewel in de Huisregels van de penitentiaire inrichtingen wel het een en ander is opgenomen over BZT, levert dat toch uiteenlopende interpretaties op van wat wel en wat niet is toegestaan. Twee advocaten met ervaring op dit gebied bieden in dit artikel wat meer houvast.

In beginsel kan een gedetineerde één keer per maand in plaats van zijn reguliere bezoek van 1 uur in die desbetreffende week BZT genieten. Maar daaraan zijn wel de nodige voorwaarden verbonden. Die zijn te vinden in het landelijk geldende Model Huisregels penitentiaire inrichtingen. Op een rijtje:

- * Een gedetineerde moet voor de duur van minimaal 6 maanden aaneengesloten verblijven in een gevangenis of een huis van bewaring.

Recht op familielevens ligt vast in het Europees recht

- * Het bezoek moet naar het oordeel van de directeur redelijkerwijs bijdragen

tot het versterken van de banden tussen u en het bezoek en is van belang voor de terugkeer van u in de samenleving.

- * De band tussen de gedetineerde en de bezoeker is naar het oordeel van de directeur hecht en duurzaam. Hiervan wordt in beginsel uitgegaan indien een huwelijksakte wordt overgelegd, een notarieel samenlevingscontract, of een uittreksel van een bevolkingsregister waaruit blijkt dat de gedetineerde en de bezoeker hebben samengewoond.

- * De belangen van de opsporing en vervolging van strafbare feiten verzetten zich niet tegen het beoogde verzoek.

- * Een gedetineerde moet gepromoveerd zijn.

Verzoek indienen

Als een gedetineerde aan deze voorwaarden voldoet kan hij samen met de beoogde bezoeker een verzoek tot BZT indienen. Een directeur moet binnen een redelijke termijn een beslissing op het verzoek nemen. Tegen het

afwijzen van het verzoek, dan wel tegen het niet nemen van een (tijdige) beslissing op het verzoek kan een gedetineerde een klacht indienen.

Directie P.I. Zwolle lijkt roomser dan de Paus

Zoals gezegd is BZT een belangrijk onderdeel van het recht op familielevens. Dit betreft een dusdanig belangrijk recht dat het is neergelegd in het Europees Verdrag Voor de Rechten van Mens (EVRM). Het recht op familielevens is neergelegd in art. 8 EVRM. Een inbreuk op art. 8 EVRM kan alleen worden gerechtvaardigd indien is voldaan aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit. Eenvoudig gezegd dient een directeur altijd belangenafwegingen te maken. Dit betekent dat zelfs een gedetineerde die op

de GVM-lijst (Gedetineerden met een vlucht-en/of maatschappelijk risico) is geplaatst in aanmerking kan komen voor BZT. Hoewel het uitgangspunt is dat een dergelijke gedetineerde niet in aanmerking komt voor BZT, kan de verplichte individuele belangenafweging er toe leiden dat BZT ook in die gevallen mogelijk is.

Beklag mogelijk

Indien u aan de voorwaarden voldoet, is BZT dus wel degelijk een recht en niet een gunst. Mocht uw BZT-aanvraag worden afgewezen, dan heeft het dus zin om daar tegen in beklag te gaan. Vaak hebben wij meegemaakt dat de aanvraag BZT van een cliënt die niet kon beschikken over een samenlevingscontract, uittreksel van een bevolkingsregister of een huwelijksakte werd afgewezen. Wel was er dan

meestal sprake van veelvuldig regulier bezoek. Na het indienen van een klacht zijn cliënten vaak met de directeur tot een ‘schikking’ gekomen (soms pas op zitting bij de Commissie van Toezicht) en bleek BZT alsnog mogelijk.

Opmerkelijk hierbij is dat iedere P.I.-directie er een andere toetsing op nahoudt. Zo is het in Lelystad voldoende als de partner van een gedetineerde zes keer regulier op bezoek is geweest om van een hechte en duurzame band te spreken. Daarentegen hanteert de directie van de P.I. Zwolle – naar onze ervaring – een zeer strikt beleid en komt men niet snel tot een duurzame relatie, ondanks dat dit wel kon worden aangetoond.

Vasco Chorus en Hakan Küclü zijn beiden straf- en detentie advocaat

LAAT JE ADVOCAAAT JE ZITTEN?

Heb je het gevoel dat je advocaat niet alles voor je uit de kast haalt? Heb je geen vertrouwen in je proces? Neem dan contact op met Van Asselt & Broere Strafrechtadvocaten. We staan je bij met maximale inspanning.

ABSTRAFRECHT.NL
+31 (0)165 743 743

STRAFZAKEN / OVERPLAATSINGEN / PRO DEO

VAN ASSELT & BROERE
STRAFRECHTADVOCATEN

mr. H. van Asselt
asselt@abstrafrecht.nl
lid NVSA

mr. M. Broere
broere@abstrafrecht.nl
06 57 99 60 46

mr. A.M.J. Joris
joris@abstrafrecht.nl
06 50 83 23 95

mr. T. Roggenkamp
roggenkamp@abstrafrecht.nl
06 19 67 95 88

Jeugdofficier van justitie over een Ouder-Kind middag

Eén beeld blijft me bij...

Een zaterdagmiddag in een gymzaal. Het is er een drukte van belang. Er zijn vaders die met hun kinderen voetballen of hen laten schommelen met aan elkaar geknoopte klimtouwen. Een klein meisje schatert het uit, zo hoog gaat zij! Ook wordt er aan tafeltjes getekend, geknutseld of een spelletje gedaan. Hoe verschillend ook de bezigheden, één ding hebben de vaders gemeen: zij zijn heel geconcentreerd bij dit contact met hun kinderen. En dat houden zij de hele middag vol. Dit moet wel 'liefdevolle aandacht' zijn, waar in opvoedingsboeken over wordt geschreven.

Rianne de Back,
landelijk jeugdofficier van justitie

Rianne de Back

Aan het begin van deze middag heb ik samen met twee vrijwilligers deze kinderen mogen ophalen bij de ingang van een PI (penitentiaire inrichting). Dit is op uitnodiging van de stichting Exodus om een keer mee te helpen bij een ouder-kind dag van het Ouders Kinderen en Detentieprogramma (OKD). Exodus biedt hulp aan (ex-)gedetineerden en hun naasten om na hun straf succesvol terug te keren in de samenleving.

Bij de ingang van de PI moeten de kinderen hun schoenen en jas uitdoen en in een bak stoppen. Deze bakken gaan door de scanstraat. Een wat ouder meisje moet haar mobieltje achterlaten in een kluisje. Daarna gaan alle kinderen zelf door een detectiepoort. Zodra de penitentiair inrichtingswerker (PIW-er) de eerste deur heeft geopend, rent de groep naar de volgende. Zo gaat dat nog twee keer, tot zij bij de gymzaal aankomen en op hun vaders afstormen, die hen met groot enthousiasme omhelzen en knuffelen. Iedereen is blij!

Twee uur lang krijgen de vaders de tijd om met hun kinderen samen te zijn. Een gymzaal is een uitstekende plek voor zo'n ontmoeting. Want de kinderen kunnen daar hun energie kwijt, maar kunnen er ook even tot rust komen... Natuurlijk is er ook wat lekkers te eten en te drinken.

De middag vliegt voorbij. Ook voor mij. Opeens is het tijd om op te ruimen. Eén van de vaders spoort zijn kinderen aan om mee te helpen. Als ik tegen hem zeg: "Ga door met jullie spel, dat doen wij wel," wil hij daar niets van weten. Hij vindt het belangrijk dat zijn kinderen mee krijgen dat opruimen erbij hoort. Dus doen we het samen.

En dan is echt het moment aangebroken om afscheid te nemen. Een jongen van een jaar of tien voelt daar niets voor. "Ik wil pas morgen worden opgehaald", zegt hij heel beslist. Er wordt een beetje gelachen, want dat kan natuurlijk niet...De vaders mogen nog meelopen tot de tweede deur en moeten dan echt afscheid nemen. De vader van de jongen die pas de volgende dag opgehaald wilde worden, fluistert hem toe: "Over drie weken weet ik meer".

Samen met de kinderen loop ik mee naar de uitgang. Daar rennen zij naar hun familieleden die hen op komen halen. Ik neem afscheid en zeg dat ik het een mooie middag vond. Dat was het ook. Maar toch blijft één beeld me bij. Dat van een jongen die bij de uitgang hevig snikkend 'verdwijnt' in de armen van zijn moeder. Wat een verdriet moet het zijn dat jouw vader opeens niet meer thuis woont.

Daarom is het juist ook zo mooi en waardevol dat de stichting Exodus en medewerkers van de PI dit ouder-kind bezoek mogelijk maken. Want vanuit mijn werk weet ik hoe belangrijk het niet alleen voor de vader is om zo goed als mogelijk contact te houden met het gezin, maar zeker ook voor de kinderen. Immers ook door dit soort contacten kunnen zij deel blijven uitmaken van elkaars leven. En dat kan de samenleving - bij terugkeer van de vader daarin - alleen maar ten goede komen.

Bij de locatie die ik bezocht, wordt de ouder-kind middag één keer in de maand georganiseerd. Zou dat niet vaker kunnen? Die vraag houdt mij bezig.

Meer informatie: exodus.nl en expertisecentrumkind.nl

Deze column is eerder verschenen in *Opportuun 5/2023*, *Relatiemagazine van het Openbaar Ministerie*.

COLUMN — TON BASTINGS

Nieuwe trend?

Sensationele ontsnappingen doen het altijd goed. Maar in de detentieberichten van de laatste maanden lees je dat dagbladen de berichtgeving afstemmen op veranderingen in de PI's. Vier voorbeelden.

Stemmen in de bajes

Het meest in het oog springend was het Kort Geding dat Bonjo aanspande tegen de Staat. De primaire eis, om de bezwaren op te heffen die gedetineerden ondervinden bij het uitoefenen van hun stemrecht, haalde alle landelijke dagbladen en zelfs het NOS-journaal. De rechter wees de eis vanwege tijdsgebrek af. De Bonjo spreekt van een voorlopig succes en zet met het nodig optimisme de zaak voort.

Robotisering

Begin december kwam de Telegraaf in hun maandagrubriek Stelling van de Dag met oplossingen om het onaanvaardbaar uitstel van gevangenisstraffen terug te dringen. Men vond dat dragers van een enkelband ook taakstraffen moesten uitoefenen. Het overgrote deel van de stemmers was van mening dat het tekort aan cipiers criminelen aanmoedigt om vaker over de schreef te gaan. Het beroep van cipier is niet aantrekkelijk. Twee derde deel van de respondenten meende dat op te kunnen lossen met salarisverhoging. Voorts dacht men dat robotisering in het gevangeniswezen uitkomst zou kunnen bieden. Het idee: 'Zet gewapende bewakingsrobots in als een soort Stormtroopers uit Star Wars'.

Huis van herstel

De NRC stelde de vraag 'Hoe denken partijen over straffen en de rechtsstaat?'. Opvallend daarin was dat de SGP (Staatkundig Gereformeerde Partij, 3 zetels in de Tweede Kamer) invoering van de doodstraf voorstelde bij levensdelicten als moord.

Uitgebreid aandacht was er voor de pilot Huis van Herstel in Almelo. Alles is anders in dat Huis van Herstel. Geen tralies voor de ramen, de deuren gaan niet op slot en men spreekt hier niet van gedetineerden, maar van deelnemers. Deelnemers die bijvoorbeeld

op de fiets gaan stemmen. Uiteraard zijn er wel regels. Deze unieke vorm van kleinschalige detentie ontstond in 2021. Men is ervan overtuigd dat de huidige vorm van detentie niet werkt. Alleen maar je gevangenisstraf uitzitten en niets van je problemen oplossen verhoogt de kans op recidive. Hier wordt gekeken naar het oplossen van problemen op psychosociaal vlak, wat moet leiden tot zowel herstel van de gedetineerde, het slachtoffer als de samenleving. Momenteel zijn slechts 7 van de 29 kamers bezet.

Vegetarische gevangenis

Dagblad Trouw komt eind december met het bericht dat vegetarische maaltijden in Nederlandse gevangenis een besparing van 2 miljoen euro per jaar opleveren. Trouw beroept zich op de zogenaamde 'ombuigingslijst' van het ministerie van Financiën. Die lijst bevat uitvoerige opsommingen van bezuinigingen die op ieder terrein mogelijk zijn. Ambtenaren van dat ministerie bepleiten een versoberingsregime, vanwege de hoge kosten per gevangene in Nederland in vergelijking met andere Europese landen. En het kan nog resoluter. Het schrappen van een toetje levert 14 cent op en brood zonder boter 7 cent. Gaan we hiermee terug naar het tijdperk van water en brood?

Andere maatregelen op de detentielijst, zoals meer taakstraffen en elektronische detentie, leveren veel meer op. Directeur Jaap Brandligt van Bonjo vindt het een onzinnig idee. Het plan heeft trouwens weinig kans van slagen. Politiek draagvlak is er niet bij de vier partijen die nu onderhandelen over een nieuw kabinet. Maar moeten we ook niet bang zijn voor een massale opstand in gevangenis? Geen schijn van kans zegt Brandligt, 'de gedetineerden in Nederland zijn veel te braaf'.

Juiste hulp voor gedetineerde bepalen kan maanden duren

Het lange wachten op het NIFP

Bij Bonjo kwam in september een brief binnen van een gedetineerde in Nieuwersluis. Hij ging over het gebrek aan op tijd helpen door het Nederlands Instituut voor forensische psychiatrie en psychologie (NIFP). We geven de brief bijna in zijn geheel hier weer. En beschrijven aansluitend de resultaten van ons contact met het instituut naar aanleiding van de brief.

Jaap Brandligt

‘Er zijn er die al vijf maanden wachten’

Ik zit gedetineerd in de PI Nieuwersluis. De officier van justitie heeft een aanvraag ingediend bij het NIFP voor een diagnostisch onderzoek om te bepalen welke hulp ik nodig heb. Ik heb in de tijd dat ik in detentie zit best veel vrouwen gesproken die net als ik op zo'n onderzoek zitten te wachten. Ik ben van hun verhalen geschrokken. Ik vind het schrijnend dat er vrouwen zijn die twee en een half tot drie maanden zitten te wachten op het NIFP. Er zijn er zelfs die al vijf maanden wachten. Het zijn vrouwen zoals ik die meer gebaat zijn bij psychische hulp dan bij een lange detentie. Er zijn er die zichzelf verwond hebben omdat ze het niet meer zagen zitten. Juist daardoor moeten ze nog langer wachten. Dus moeten ze ook langer wachten op de juiste hulpverlening. Hierbinnen kun je alleen spreken met een psycholoog/psychiater. Verder wordt je aan hulpverlening niks aangeboden.’

Klacht besproken

Bonjo wordt gevraagd of we wat druk kunnen uitoefenen op het NIFP. De briefschrijfster is bang dat ze bij haar pro forma-zitting nog niks weet en dat ze dan weer met lege handen staat. Druk uitoefenen kunnen we niet. We kunnen de klacht wel melden bij het NIFP en er dan met medewerkers daar over praten. Daartoe was het NIFP bereid dus togen we richting Utrecht waar het NIFP gevestigd is. Het moet gezegd dat het NIFP open stond voor een gesprek. Ook nadat we de aanleiding verteld hadden. De vraag waarmee we op stap gingen was: herkennen jullie de klacht en wat wordt eraan gedaan? Ik sprak er met Nicole van Laar, sinds 2002 als psychiater werkzaam bij het NIFP. Zij is degene die psychische zorg doet, ook in Nieuwersluis. Daar is ze elke maandag. Verder doet ze tbs-zaken, zoals verlengingsadviezen.

Taak van het NIFP

Wat doet het NIFP precies? Enerzijds levert het NIFP psychiaters aan het gevangeniswezen die daar psychische zorg verlenen. Anderzijds werkt het NIFP met psychiaters en psychologen die onderzoek doen naar de geestesgesteldheid van een verdachte toen hij of zij een delict pleegde. Dit noemen we een pro Justitia-onderzoek. Deze twee taken van het NIFP – de zorgtaak en de onderzoekstaak – zijn strikt gescheiden.

Pro Justitia onderzoek

Hoe werkt zo'n pro Justitia-onderzoek dan? Een onderzoeker van het NIFP

komt langs in het huis van bewaring. In het eerste gesprek bespreekt de onderzoeker welke gegevens zij heeft gekregen om zich voor te bereiden op het onderzoek. Ook wordt uitgelegd hoe het onderzoek zal gaan. De onderzoeker zal u vertellen wat uw rechten en plichten zijn en met wie de onderzoeker nog meer wil spreken voor het onderzoek. Denk bijvoorbeeld aan de huisarts of de werkgever. De onderzoeker stelt in het onderzoek vragen over: uzelf; uw familie en gezin; uw opleiding of werk; uw vrienden, en wat u in uw vrije tijd doet.

Vragen beantwoorden

Als u (ook) psychologisch wordt onderzocht, zal de onderzoeker u vragen om lijsten met vragen in te vullen. Dit zijn vragen die horen bij psychologische testen, bijvoorbeeld een test of u moeilijke dingen snel begrijpt of een test over uw persoonlijke eigenschappen.

De onderzoeker zal uitgebreid met u praten over de strafbare feiten waar u van wordt verdacht. De bedoeling daarvan is niet om na te gaan of u wel of niet schuldig bent. Dat is de taak van de rechter. De onderzoeker wil vooral uw mening horen over het strafbare feit waarvan u wordt verdacht, zoals: Wat gebeurde er? Hoe voelde u zich? Waar dacht u aan?

Waarom onderzoek?

Uit de folder 'Informatie voor betrokkenen': Een psychische ziekte kan invloed hebben gehad toen het strafbare feit werd gepleegd. De opdrachtgever – dat is feitelijk bijna altijd het openbaar ministerie – wil graag weten of er een reden is om de feiten minder aan de verdachte toe te rekenen. Ook wil het OM weten hoe groot de kans is op herhaling.

Het kan ook zijn dat een rechter een strafrechtelijke maatregel wil nemen. Dan zijn er meerdere soorten onderzoeken mogelijk: door een psychiater en/of een psycholoog, en soms ook nog met een milieuonderzoeker. De onderzoeker schrijft altijd een rapport dat de status van een advies heeft. En het concept rapport wordt altijd met de onderzochte besproken. Nicole van der Laar onderstreept in het gesprek dat het NIFP onafhankelijk is.

Minimaal tien weken...

Nadat het OM de opdracht heeft gegeven gaan er zeventig dagen overheen voordat een contact tussen verdachte en het NIFP tot stand komt. 'Geen advies is een uitzondering'. Hier

gaat het alleen nog om een advies van het NIFP over het soort onderzoek. Dit wordt vaak gevraagd voor de voorgeleiding aan het OM. Het kan ook uitgebracht worden tussen die voorgeleiding en de gang naar een raadsheer.

Van der Laar beklemtoont dat er altijd een deskundige is die het onderzoek doet en dus ook rapporteert. Het onderzoek kan zowel door het NIFP als door iemand uit een pool van deskundigen worden uitgevoerd, ze zijn er allen speciaal voor opgeleid.

Plus nog eens...

Er is altijd een wachttijd voordat de aanvraag binnen komt. Die wachttijd zit bij het OM. Dan puzzelt het NIFP wie er beschikbaar is en bekwaam. Na de eerder genoemde tien weken gaat het rapport dan naar het OM, naar de rechter en naar de advocaat. Als de onderzochte kanttekeningen heeft bij het rapport, dan gaan die mee.

Maar dat brengt ons geen antwoord op de vraag waarom het in Nieuwersluis zo lang duurt en er klachten zijn over het vele maanden wachten. Tien weken is twee en een halve maand. De briefschrijver meldt echter dat vijf maanden ook voorkomt. Nicole weet dat er in heel Nederland, en ook bij het NIFP, een tekort is aan psychologen en psychiaters. Daarnaast was het in september, toen de brief binnenkwam, net vakantietijd geweest. Dat zou er ook mee te maken kunnen hebben. Het NIFP werkt hard aan werving van nieuwe psychiaters en psychologen.

Zat niet mee...

Die uitkomst is voor gedetineerden die wachten op een onderzoek niet echt helpend. Maar 'als het goed is, is er nu iemand geweest'. Maar – en dat is een beetje een onverwachte – 'soms lukt het niet om langs te gaan en dan wordt een advies gegeven op basis van een dossier'.

De aangedragen redenen voor het lange wachten van diverse gedetineerden in Nieuwersluis zal voor de betrokken gedetineerden klinken alsof het hen niet echt mee zat. Bij het NIFP – dat is onze overtuiging wel – willen ze echt wel dat alles goed gaat.

Ik hou het gevoel over dat er in alle vormen van dienstverlening door allerlei oorzaken in Nederland veel mis gaat en dus ook bij het NIFP. Gedetineerden schieten daar weinig mee op, zeker niet als hun voorarrest er onnodig lang door duurt en hun behandeling (te) laat op gang komt.

Ook het NIFP kampt met personeels-tekort

*Verhalen, raps en gedichten van Nederlandse gedetineerden
in het buitenland*

Publicatie van bekroonde inzendingen schrijfwedstrijd EABT

Bregje Veltman

In het najaar van 2023 organiseerde Stichting Educatie Achter Buitenlandse Tralies (EABT) de tweede editie van de jaarlijkse schrijfwedstrijd getiteld 'Ik laat van me horen'. Na het succes van de eerste editie in 2022 met prachtige inzendingen, stond buiten kijf dat dit in het daaropvolgende jaar weer georganiseerd zou worden. Met ditmaal als thema: 'Mijn toekomst'. In elke editie van de Bonjo nemen we een of meer van de bekroonde inzendingen op, inclusief de beoordeling van de jury.

Voor deelname aan de schrijfwedstrijd konden zowel verhalen als raps en gedichten ingezonden worden.

En de stichting EABT heeft in al deze categorieën prachtige inzendingen mogen ontvangen van in het buitenland gedetineerde Nederlanders. Voorop staat dat alle inzendingen hun eigen bijzondere kwaliteiten kennen. Al de deelnemers hebben op hun eigen manier gebruikgemaakt van hun persoonlijke kracht en enorm hun best gedaan om er iets moois van te maken. Zo zijn de deelnemers creatief met taal door bijvoorbeeld woordspelingen en buitenlandse woorden, maar ook met tekeningen ter ondersteuning van hun teksten.

Prachtige handschriften worden afgewisseld met rake vragen en confronterende inzichten.

Eerlijk over misstappen

De deelnemers stellen zich kwetsbaar op in hun inzendingen. Minutieus beschrijven zij hoe misstappen in het verleden hun

toekomstperspectief op scherp hebben gezet. De inzendingen zijn alle uniek en daardoor niet een op een vergelijkbaar, maar kennen wel een gemene deler: in de toekomst gaan ze het anders doen. Eenmaal gedetineerd beseffen de deelnemers zich meer dan ooit tevoren hoe waardevol hun vrijheid is. En vooral hoe zij er alles aan willen doen om dit grote goed in de toekomst te bewaren. Ze vragen zich af of hun toekomst na detentie de elementen bevat die zij in hun verleden zo liefhadden. Daarbij hopen de gedetineerde deelnemers dat hun dierbaren voor hen klaarstaan na het uitzitten van hun straf, ongeacht misstappen in het verleden. Stuk voor stuk blijven ze positief: na regen komt zonneschijn.

Wij zijn de toekomst

De toekomst is niet alleen morgen, de toekomst is ook nu. En hoewel we alleen maar vooruit kunnen, kunnen we wel lering trekken uit het verleden om onze toekomst op optimale wijze vorm te geven. Het is nooit te laat om te veranderen en je bent nooit te oud om het beste uit jezelf te halen. Wij zijn de toekomst.

Jurybeoordeling Eerste prijs

*Rap 'Mijn toekomst' – Robbert
(gedetineerd in Dendermonde,
België)*

Op beeldende wijze beschrijft deze gedetineerde zijn tijd in de gevangenis. Hij vraagt zich af of dit is hoe de hel eruitziet. Hoe zijn tweepersoons cel te klein is voor zes gedetineerden en de stress die dit oplevert. Hij stelt dat zijn geest vrij is, maar zijn lichaam niet. Volgens Robbert koesteren alle gedetineerden hetzelfde verlangen naar de tijd ná detentie. Hij vraagt zich af of zijn grote liefde dan nog voor hem klaarstaat en of zijn dochter hem nog herkent. Hij heeft al vier kerstbomen gemist, maar blijft positief. Elke kans op werk wil hij aangrijpen, of dit nu is als timmerman of vuilnisman. Vrijheid is voor hem rijkdom. Hij beschrijft hoe voor eenieder straks de zon weer schijnt. Afsluitend vraagt hij zich af: Wat ga jij doen morgen?

Het is een beeldende rap met mooie rijmvormen. Robbert omschrijft zijn tijd in detentie op heldere wijze waardoor eenieder zich in kan leven.

Mijn toekomst

*Zou het er zo uitzien in de hel?
22 uur per dag in een hele kleine cel
Andere gewoontes, andere cultuur
Klaarmaken voor appel, klinkt hier ieder uur*

*Plek voor 2 maar we zitten hier met 6
geen ruimte voor jezelf, je loopt over van de stress
Eén ding kan ik jou alvast beloven
dit is niet de plaats om in sprookjes te geloven
't Is realiteit als ze je van je vrijheid gaan beroven*

*Me geest is vrij, me lichaam niet
Thuis vieren ze Kerst, hier heb ik verdriet*

*Ook al zitten we allemaal gevangen
toch koesteren we allemaal het zelfde verlangen
Wanneer zou die deur weer opengaan?
En zou me grote liefde er dan staan
Zou me dochter nog wel weten wie ik ben?
Of zegt ze keihard dat ze mij niet kent
Wie ben je dan joh, rare vent!*

*Toch kijk ik stilletjes vooruit, ik moet
opnieuw beginnen, maar ik heb geen rooie duit*

*Vier kerstbomen gemist en mijn familie niet gezien
Toch blijf ik positief mijn toekomst zien.
Misschien word ik wel timmerman
weet alleen niet of ik dat wel kan
maar van mij part word ik vuilnisman*

*Freedom, vrijheid, libertad
dat is rijkdom, een echte schat
Ik ga er echt weer komen
Elke nacht zie ik in mijn dromen
Mijn dochter op school, mijn vrouw aan me zij
Om acht uur naar me werk, daarvan word ik blij*

*Voor iedereen in hechtenis
stay strong, het is geen kattepis
Ook voor jou schijnt straks gewoon de zon
Denkbeeldig zit je in een luchtballon*

*Nu zit je in je cel verborgen
Maar echt, die dag komt zonder zorgen*

Vertel me? Wat ga jij doen morgen?

Z/Q
VAN ZON & QUINT
ADVOCATEN

Zowel binnen als buiten de rechtszaal
schuwen wij niet de juridische strijd
aan te gaan en maken daarbij
maximaal gebruik van alle mogelijkheden
die de wet ons biedt.

- ook "pro deo" -

Wij behandelen alle soorten zaken van
politierechter tot meervoudige kamer.
In het bijzonder hebben wij ons
gespecialiseerd in:

- voorlopige hechtenis;
- Encrochat/Sky/Anom;
- vermogensdelicten;
- gewelds-/levensdelicten;
- beklagzaken/detentie(fasering).

Yannick Quint 06 57 68 35 75
Peter van Zon 06 57 68 35 96
Grace (kantoor) 040 720 02 08
E-mail info@vanzonquint.nl

Ervaringen van Eigen Kracht om gedetineerden bij te staan

Informele netwerken helpen bij probleemoplossing

Hedda van Lieshout

De Stichting Eigen Kracht gaat over zelf de regie houden. Ook als het tegenzit en mensen te maken krijgen met hulpverlening. Over een plan met oplossingen maken, met mensen die belangrijk voor je zijn. Over meedenken. En over samenwerken om het plan uit te voeren. Ook als het om gedetineerden en hun thuisfront gaat, kan Eigen Kracht het verschil maken. Dan gaat het bijvoorbeeld over het recht om eerst samen met 'eigen' mensen eigen oplossingen te bedenken. Ondersteuning van hulpverleners kan daarop aansluiten. Zo houdt iedereen regie over zijn eigen aandeel. Een Eigen Kracht-plan of familiegroepsplan verbetert de leefsituatie. Het kan daarnaast ingrijpen voorkomen bij problemen, zoals een dreigende uithuisplaatsing, huisuitzetting of opname. Het bespaart tranen en euro's. Winst voor iedereen!

“**T**oen mijn man net vastzat, had ik het best moeilijk, alleen met de kinderen als ik was”, vertelt een vrouw die ons belde. Een jeugdbeschermer had contact met haar opgenomen omdat er grote zorgen waren over hun kinderen en zij had het gevoel er helemaal alleen voor te staan, nu haar man in de gevangenis zat. De Eigen Kracht Centrale zet zich al ruim twintig jaar in voor personen of gezinnen waar het (tijdelijk) niet zo goed gaat. Het doel is om te zorgen dat zij weer verbinding krijgen of houden met mensen die voor hen belangrijk zijn, dat zij met elkaar regie houden over hun situatie en samen een plan kunnen maken om te zorgen dat het beter gaat. We merken dat mensen vaak denken dat ze niemand hebben, of ze willen mensen niet tot last zijn, of ze willen niet dat mensen weten dat het niet goed met ze gaat. Ons werk is het leggen van contact met familie, vrienden, burens, (ex-) collega's, kortom: mensen die kunnen meedenken en eventueel meehelpen.

Eén broer...

Zo ook bij deze vrouw. Een Eigen Kracht-coördinator ging na het telefoontje bij haar langs. Een coördinator is geen hulpverlener, maar een onafhankelijk persoon die het proces begeleidt. Onze coördinatoren hebben verschillende achtergronden en spreken met elkaar ruim zeventig talen. De vrouw vertelde aan de coördinator dat ze eigenlijk alleen nog contact had met één broer van haar man. De coördinator ging bij hem langs om te vragen of hij mee zou willen denken over een plan voor zijn schoonzus, neefjes en ook voor zijn broer.

Dat wilde hij zeker en hij zei dat ze ook nog twee zussen hadden. “Die hebben sinds de aanhouding geen contact meer, maar ze maken zich ook zorgen”, zei hij. De coördinator vroeg of hij dit met zijn broer en schoonzus wilde bespreken. Dat deed hij en daarna heeft hij zelf contact gelegd met de zussen. En zo bleken er meer mensen te zijn die wel wilden meedenken en ook iets wilden doen.

Gezamenlijk plan

Dat merken we vaak: dat er meer mensen zijn die wel contact willen dan wordt gedacht. In deze situatie kwamen er uiteindelijk negen mensen bij elkaar: broer, schoonzus, zussen, twee vrienden en een vriendin. De coördinator regelt dan alles voor een bijeenkomst, in dit geval was dat in de familiekamer van de gevangenis. Er waren ook twee hulpverleners bij die iets konden vertellen over de mogelijke hulp voor de kinderen. In die bijeenkomst maakten ze een plan waardoor de vrouw het goed kon redden met de kinderen, ze kreeg steun bij de opvoeding en bij praktische zaken en ze zorgden ook dat ze wat tijd had voor zichzelf. De kinderen konden iedere twee weken een weekend naar een oom en tante. Een broer bood financiële hulp. Een schoonzus ging een avond in de week oppassen, zodat de vrouw naar een cursus kon. En ze zouden elke maand een avond samen eten. Ze zorgden voor vervoer van de vrouw naar de gevangenis en maakten een schema voor bezoeken, ook met zijn kinderen.

Meedenken

Ze spraken af om over een jaar weer samen te komen, als de man bijna vrij zou komen. Want dan zou hij een plan nodig hebben om alles weer op de rit

—
**Samen een plan
 maken voor
 verbetering**
 —

—
**Samen kunnen
 netwerkers
 best veel**
 —

te krijgen, ook daarbij wilden de familie en vrienden helpen. De vrouw zei: “Ik dacht dat ik het wel in mijn eentje zou redden, maar dat viel erg tegen. Ik was bang dat iedereen een oordeel over ons zou hebben en hield daarom het contact af. Maar toen de coördinator hen vroeg, wilden ze eigenlijk allemaal wel meedenken en er voor ons en voor de kinderen zijn. Dat is heel fijn”.

Luisteren en doorvragen

De afgelopen jaren wordt steeds vaker gewezen op het belang van netwerken. Maar er wordt nog nauwelijks in geïnvesteerd. Professionals vragen wel naar netwerk, maar als iemand dan bijvoorbeeld zegt niemand te hebben, dan stopt het. Wij merken al twintig jaar dat het helpt om echt te luisteren en vooral door te vragen. Gemiddeld blijkt ieder mens tien anderen te hebben die willen meedenken. Het is goed om te weten dat die mensen er zijn, ook voor (ex-)gedetineerden en voor achterblijvers.

Onze oproep aan professionals in dan ook om door te vragen naar mensen die belangrijk zijn voor gedetineerden en achterblijvers en onze oproep aan de politiek is om te investeren in informele netwerken! Het is belangrijk dat de overheid de eigen kracht van burgers altijd als uitgangspunt neemt in plannen, procedure en wetgeving. Zodat er geen besluiten worden genomen over mensen, zonder dat de mensen zelf hebben kunnen meedenken. Ieder mens heeft een netwerk en het wordt tijd dat we erop gaan vertrouwen dat netwerken goede plannen kunnen maken!

Stichting Eigen Kracht Centrale,
 administratie 038-422 25 26.
 Internet: eigen-kracht.nl (met contactformulier).

UIT DE PERS

Kids met een ouder in detentie

De NRC bracht medio januari een reportage over de impact op kinderen van een ouder in de bajes. ‘Toen mijn vader gearresteerd werd, was er niemand voor me’. Deze uitspraak van een tienermeisje is volgens Winie Hanekamp, manager bij KIND, alleszeggend. “Op het moment dat een ouder gearresteerd wordt, worden kinderen meegesleurd in een onbekende, angstige wereld. Er is voor hen en hun ouders geen ondersteuning en nauwelijks informatie.” In het artikel komt ook Annelyn Smit aan het woord, over wie in de Bonjo van december jl. een artikel stond. Zo kwam de NRC aan haar verhaal.

Hanekamp stelt in de krant, dat één op de drie arrestaties gebeurt in het bijzijn van een kind.

Haar collega Angela Verhagen heeft aan de situatie van kinderen met een ouder in detentie een promotieonderzoek gewijd. Zij constateerde dat er een willekeur aan regels rond kinderen in de PI's is. In de ene PI is een vadervleugel ingericht, in een andere worden kinderen en ouder gescheiden door een perspex wandje en in weer een andere mogen gedetineerden alleen tijdens schooluren bellen met het thuisfront. Wie bedenkt zoiets?!

Volgens Verhagens onderzoek is het totale aantal kinderen in Nederland met een ouder in de bak 24.000.

NRC, 13 januari 2024

<https://ouderindetentie.nl>

Oude en nieuwe aandacht voor laaggeletterden

Dini van het Noorden

H.K.H. (Hare Koninklijke Hoogheid) Prinses Laurentien richtte twee decennia geleden de Stichting Lezen en Schrijven op. Dit deed zij om de laaggeletterdheid in ons land aan te pakken door betrokken organisaties met elkaar te verbinden. Zo konden de partijen samen de strijd tegen laaggeletterdheid aangaan. Voor die tijd was er niet veel aandacht voor de groeiende groep laaggeletterden. Maar de Stichting zorgde er samen met de andere partijen voor dat laaggeletterden voor taallessen, rekenen en computerles terecht konden bij Taalhuizen. Die Taalhuizen zijn meestal te vinden in bibliotheken en wijkgebouwen.

Ook in P.I.'s kan men op afdeling Onderwijs onder begeleiding van de docenten en hun vrijwilligers leren lezen, schrijven en rekenen. En anderstaligen kunnen onze taal leren. In april 2016 werd ik zelf naast bezoeken vrijwilligster ook taalvrijwilligster in onze P.I. Samen met een collega volgde ik eerst een zeer interessante en leerzame training van de Stichting Lezen en Schrijven. Dat het destijds een goed idee

**Voorlezen
maakt contact
leuk**

van prinses Laurentien was om de Stichting op te richten, blijkt wel uit het feit dat er sindsdien meer aandacht aan laaggeletterdheid wordt besteed. Diverse organisaties houden zich hiermee bezig en met het

voorkomen ervan. En onlangs waren op tv twee programma's te zien over laaggeletterdheid. 'Leven zonder letters' werd gepresenteerd door Frans Bauer (Avro/Tros), en de actrice Loes Luca presenteerde de serie 'Duidelijke Taal' (omroep Human). Deze uitzendingen zijn wellicht nog terug te kijken via internet.

Voorlezen uit de Bonjo

Onlangs vertelde een gedetineerde mij dat hij artikelen uit de Bonjo voorleest aan medege-detineerden die niet goed kunnen lezen. Voorlezen maakt contact leuk. Ik ga ervan uit dat dat in meer gevangenissen gebeurt. Ik hoor ook wel eens dat gedetineerden anderstaligen of laaggeletterden helpen met het schrijven van brieven. Ik vind het altijd mooi om te horen dat gedetineerden elkaar helpen. Het is niet alleen goed voor degene die wordt geholpen, maar ook voor degene die de hulp biedt. Want het helpen bij lezen en schrijven is een mooie en nuttige tijdsbesteding, en het geeft afleiding van sleur en zorgen.

Woordspelletjes

Daarom pleit ik voor meer

Dini van het Noorden is vrijwilligster in een Penitentiaire Inrichting. Ze schrijft over haar vrijwilligerswerk en daaraan verwante onderwerpen.

In deze editie 2 columns van Dini, zie ook pagina 13.

**'Heb ik niet
bedacht',
zeg ik dan**

taalhulp van gedetineerden aan gedetineerden. Op de eigen afdeling en op een leuke, speelse manier. Zoals woordspelletjes met letterdobbeltstenen. Gooi een handvol van die dobbelstenen op tafel en ga samen een woord van de letters maken. Laat de laaggeletterde of anderstalige deelnemer het woord dan ook zelf uitspreken en opschrijven. Het draait er dus om een woord te vinden, de betekenis te benoemen, de uitspraak en het opschrijven.

Wat ook leerzaam is, is een woordzoeker oplossen. Die zijn ook zelf te maken. Uiteraard wel met gemakkelijke woorden. Voor anderstaligen zijn raadspelletjes vaak leuk. Misschien kan een gedetineerde die goed is in tekenen afbeeldingen maken van verschillende voorwerpen. De deelnemer mag raden wat de afbeelding voorstelt. Een ijsje bijvoorbeeld. Dat is niet moeilijk, maar dan komt het opschrijven. Voor anderstaligen is dat best lastig. Wanneer de (lange) ij van ijsje of een (korte) ei van eitje?

Korte verhalen

Het zou ook prachtig zijn als er door gedetineerden meer verhalen werden voorgelezen aan gedetineerden. Geen moeilijke verhalen, maar korte, behapbare verhalen met een beetje spanning en als het even kan met humor. Voorlezen kan vrijwel iedereen, maar hier een paar tips: Breng het geluid van uw stem voor in uw mond, dat maakt de uitspraak duidelijker. Haal in lange zinnen adem bij de komma, en altijd bij de punt.

Neem af en toe een korte pauze voor uitleg over de inhoud van het verhaal. Laat de tekst aan de deelnemer zien, en zoek een woord met daarin de

'ch'. Als voorbeeld het woord 'school' dat als 'sgool' wordt uitgesproken. Of woorden als schip, schoen, schaal. Vraag aan de deelnemer of hij de betekenis van die woorden kent.

Er staat 'ch', maar...

Dan vraagt een cursist mij wel eens waarom die uitspraak zo is. Want als je een g moet uitspreken waarom dat woord dan niet schrijven zoals je het uitspreekt? "Dat weet ik ook niet, en ik heb het niet bedacht," zeg ik dan altijd (bedacht, uitspraak ch=g). "Het is zoals het is, en we moeten het er maar mee doen." Misschien is dat geen pedagogisch (sch is hier een s) verantwoord antwoord maar er is zoveel niet logisch (sch=s) in onze taal naar mijn bescheiden (sch=sg) mening. En als je geen Neerlandicus (c=k) bent is dat nauwelijks uit te leggen.

**Met taal bezig
zijn, is fijn**

Desalniettemin is het fantastisch (sch=s) om met ons Nederlands bezig te zijn. Onze taal te leren aan anderstaligen, en laaggeletterden te helpen met lezen en schrijven (ch=g). Misschien is mijn manier van werken een beetje onorthodox (ongewoon), maar onze lesuurtjes zijn wél leerzaam en plezierig.

Hilkens
Advocaten

**Wil je
naar huis?**

Mr. Rick Engwegen

- strafrecht
- jeugd(straf)recht
- personen- en familierecht

T 0475 485 080 • M 06 10 71 93 62 hilkens.nl

**BEL BONJO
GRATIS!
0800
3334446**

**ADVOCAAT DETENTIERECHT
MET LANDELIJKE PRAKTIJK**

- Rapport
- Ordemaatregel
- Promoveren/degraderen
- Bezoek zonder Toezicht
- Urinecontrole
- Plaatsing in afzondering
- Fasering
- Verlof
- Overplaatsing
- Commissie van Toezicht
- RSJ

Bel bij vragen vrijblijvend op telefoonnummer **043 799 9062**

mr. R.I. Kool, advocaat

Advocatenkantoor
Kool

Contact met levenslanggestraften en terdoodveroordeelden in de VS

Dini van het Noorden

Na 32 jaar bemiddeling bij correspondenties tussen gevangenen in Amerika en mensen in Nederland en Vlaanderen die niet achter de tralies zitten, is de Stichting Inside-Outside ermee gestopt. De doelgroepen waren vooral terdoodveroordeelden en levenslanggestraften. Het was in de herfst van het jaar 2000 toen ik een artikeltje in een krant van Amnesty International las over het werk van de Inside-Outside. Ik werd donateur van deze stichting en ging óók schrijven met een paar gevangenen. En van het een kwam het ander.

Naast het 'gewone' schrijven ontstond er na verloop van tijd een supportgroepje voor terdoodveroordeelden met een executiedatum. Zij kregen dan steunbetuigingen van de groepsleden door middel van een kaart of brief. Als deelnemer aan deze supportgroep merkte ik al snel dat die steunbetuigingen soms aanleiding gaven tot een nieuwe correspondentie. Want deze terdoodveroordeelden kregen regelmatig een *stay*, uitstel van executie. Dan vroegen ze ons met hen te blijven schrijven. Dat deden we. Totdat de executie alsnog werd uitgevoerd.

Levenslang? Doorschrijven!

Als een terdoodveroordeling door de rechter werd veranderd in levenslang, bleven we ook schrij-

Hij had z'n recht op leven verspeeld

ven. De reden van omzetting van doodstraf naar levenslang was meestal een (licht) verstandelijke beperking van de betreffende gevangene. Deze gevangenen

worden doorgaans niet geëxecuteerd.

Inside-Outside had verschillende deskundige connecties in Amerika, en op de jaarlijkse bijeenkomsten deelden die deskundigen met ons hun kennis van de rechten van de mens, en van het Amerikaans strafrecht. Zoals Rick Halperin, een bekende Amerikaanse mensenrechtenactivist, en directeur van de Southern Methodist University in Dallas, Texas.

Tablet in de cel

Maar nu kwam er een brief van Inside-Outside met de boodschap dat aan hun activiteiten een eind gaat komen. Tijden veranderen. In veel gevangnissen beschikken gevangenen tegenwoordig over een tablet. Waardoor er in Amerika meer contactmogelijkheden zijn voor de gevangenen. En daardoor zijn er minder PenPal-aanvragen. Zo komt er een eind aan een stichting die het mogelijk maakte dat heel veel gevangenen post kregen van mensen uit Nederland en België.

Het schrijven met gevangenen riep bij mijn kennissen verschillende reacties op. De een vond dat we goed werk deden, de ander vond het maar niks. Weer anderen wisten niet wat ze ervan moesten denken, zij hadden gemengde gevoelens. Want verdienen deze zware misdadigers wel positieve aandacht? En dachten wij ooit weleens aan de slachtoffers?

Stonden wij wel eens stil bij het verdriet van de nabestaanden, veroorzaakt door gevangenen met wie wij schreven?

Recht verspeeld

Ja, wij dachten en denken bij elke executie van een gevangene inderdaad aan de slachtoffers en hun nabestaanden. Moord of doodslag valt nooit goed te praten. "Ik hoop dat de nabestaanden na mijn dood rust zullen krijgen en door kunnen gaan met hun leven," schreef een van de gevangenen met een executiedatum. Hij meende dat echt, al was hij zelf nog niet aan de dood toe. Maar dat de rechter vond dat hij geen recht meer had om te leven, dat snapte hij écht wel.

En wij begrijpen de mensen met gemengde gevoelens en tegenstand wel. "Maar," zei iemand van de groep 'gemengde gevoelens': "Zijn er dan in Nederland geen gevangenen die behoefte hebben aan positieve aandacht?" Daarmee had ze een punt. En dus werd ik vrijwilligster in een P.I. in ons eigen land.

Afleiding bieden

Het corresponderen begon dus in de herfst van het jaar 2000. Ik ging schrijven met Amerikaanse gevangenen, nog totaal onwetend van de hoeveelheid brieven die mijn collega-schrijvers en ik zouden schrijven en ontvangen. En we blijven schrijven. Want de vaak slechte omstandigheden van

de gevangenen kunnen we niet veranderen, de zware straffen niet verminderen, de doodstraf niet afschaffen. Maar een beetje afleiding bieden door brieven schrij-

Dachten wij wel aan de slachtoffers?

ven, dat kan wel. Dat ik later vrijwilligster werd in een P.I. is echt te danken aan al aan die brieven. En aan de opmerking van iemand die zich afvroeg of er in ons land soms geen gedetineerden waren met die behoefte. Die opmerking bleek later het begin van het meest interessante vrijwilligerswerk dat ik maar kan bedenken. Ook al is het achter de tralies.

Citaat Rick Halperin

Aan Wikipedia ontleen ik het volgende citaat van mensenrechtenactivist Rick Halperin: 'Ik heb mijn hele leven het idee verdedigd en gesteund dat er geen inferieur persoon bestaat. En dat alle mensen, ongeacht wat ze ook hebben gedaan, nog steeds hun menselijke waardigheid hebben en op geen enkele manier onderworpen mogen zijn aan marteling of gedood mogen worden.' Daar ben ik het helemaal mee eens.

'Scherp en Doordringend'

Mr. MARTIN IWEMA

Strafrecht en Detentierecht
ook pro deo - overal in het land

tel: 06 4640 5371
mail: iwema@fiadvocaten.nl

FeinerIwema Advocaten
Westersingel 50 B
3014 GV Rotterdam

Zit uw ISD-maatregel muurvast?

Vraag nu snel een rechtbanktoetsing aan door mr drs F.G.J. Staals, strafrechtadvocaat te Amsterdam
www.advocatenkantoorstaals.nl

Mobiel 06.10913855

Bezoek aan een Amerikaanse bajes

Miriam Jacobs

Na meer dan twee jaar bellen en schrijven gaat het dan eindelijk gebeuren. Ik ga Anthony bezoeken in de bajes in Massachusetts. Het had nog heel wat voeten in de aarde voordat het zover was. In eerste instantie zouden we hem achter glas zien. Je weet wel, zoals je in films wel eens ziet, met zo'n telefoon aan de wand waarmee je dan praat. We moesten de dag ervoor bellen voor een afspraak en na uren bellen kregen we het eindelijk voor elkaar.

Filosoof, therapeut en auteur Miriam Jacobs

Maar de dag dat we zouden gaan, werden we teruggebeld dat de visite niet doorging omdat de boel in lockdown was gegaan, vanwege een relletje tussen twee gedetineerden. Twee dagen later kan het dan eindelijk toch doorgaan. Na anderhalf uur op de drukke *Interstate* te hebben gereden, komen we aan bij een bosachtig terrein met allemaal waarschuwborden. Alsof we een militair terrein oprijden. Eenmaal aangekomen volgen we de veiligheidsprocedures, die nagenoeg hetzelfde zijn als in Nederland. Alleen gaat het er in Massachusetts minder menselijk aan toe.

Niets mag deze visite verknallen

Op m'n tenen

Ik voel de spanning snijden, alsof ik schuldig ben verklaard. Ik loop op mijn tenen, en doe precies wat me wordt opgedragen. Ik ben beleefd afstandelijk en geef alleen kort en

zakelijk antwoord op vragen die me gesteld worden. Verder spreek ik niet. Niets, maar dan ook niets mag deze visite verknallen.

Dit is de onmenselijkheid van het systeem

We worden vervolgens naar een ruimte geleid met kamertjes achter glas. Na even gewacht te hebben, betreedt Anthony de ruimte. Een wonderlijk moment. Ik kijk hem aan. Hij is nieuw en onbekend voor me, maar tegelijkertijd ook al eeuwig vertrouwd door de goede gesprekken die we al zo lang met elkaar voeren.

Kwalijke onverschilligheid

Het glas is smerig. Ik kan Anthony nauwelijks goed zien. Ter hoogte van zijn gezicht zit een soort ijzeren plaat in het glas. Hoe in hemelsnaam hebben ze het zo kunnen bedenken! Maar na het schrijven van mijn boek over het Amerikaanse detentiesysteem weet ik dat het dit soort dingen zijn waarin de onmenselijkheid van dit systeem zich aftekent. Onmenselijkheid die zich uitdrukt in onverschilligheid. Voor een

gedetineerde hoef je geen glas schoon te maken. Hij doet er immers niet toe. Misschien is onverschilligheid tegenover de mens wel kwalijker dan haat. Tegen haat kun je vechten, terwijl onverschilligheid ongrijpbaar is en machteloos maakt.

Het spel van de macht

De vieze ruit. De ijzeren plaat. Het lijkt klein. Iets onbenulligs. Maar is het zien van het gezicht van een geliefde, niet juist een teken van de menselijkheid die de gedetineerde mens zo hard nodig heeft, om nog enigszins met zijn eigen menselijkheid in contact te blijven?

Wanneer we net willen gaan praten worden we alweer uit de ruimte gehaald. We mogen de visite toch in de visiteruimte doorbrengen. Hé... toch een teken van menselijk-

Een gedetineerd mens is hier minder dan een mens

heid? Nope, want na een kostbaar uur wachten wordt Anthony pas gebracht. Het is allemaal onderdeel van het spel van macht. In dit systeem is een gedetineerd mens

minder dan een mens.

Recht of voorrecht?

Een recht is hier geen recht maar een privilege. Een privilege dat je zomaar weer ontnomen kan worden. En dat voel je elke seconde dat je in dat systeem vertoeft. We omhelzen elkaar en opnieuw is daar die mengeling van het nieuwe en het eeuwig vertrouwde.

We zitten tegenover hem en praten over van alles. Hij houdt onze handen de hele tijd vast. Hij geniet. Bekijkt onze handen. Glimlacht. Heeft al tien jaar geen handen vastgehouden.

Ik kan er met mijn hoofd niet bij. We praten over mijn vlucht, het leven in Nederland, hij vraagt naar mijn kinderen, haalt jeugdherinneringen op en we bespreken de politiek. Hij lacht om mijn afschuwelijke accent. We hadden dit gesprek net zo goed op de bank kunnen hebben. Over de bajes praat hij het liefst zo min mogelijk. Dat doet hij aan de telefoon ook niet. Logisch. Wat moet hij erover vertellen?

Miriam Jacobs is filosoof en werkzaam als psychosociaal therapeut. Zij is auteur van het boek 'Opgeschorte waarden in kamp en bajes', een vergelijkende studie in het kader van haar masterscriptie filosofie tussen de grondstructuur van het vernietigingskamp Auschwitz en het huidige detentiesysteem in de VS.

**KNOESTER
VAN DER HUT
& ALBERTS**
ADVOCATEN

“Door professionals verkozen tot beste strafrechtkantoor van Zuid Holland”.

Specialisten strafrecht met een bijzondere deskundigheid op het gebied van TBS, zowel voor personen die nog verdachte zijn of die reeds TBS hebben.

Telefoon 070 20 59 160

Oud-rechter Rutger Wery deelt ervaringen uit zijn rechtspraktijk

‘Advocaten brengen niet altijd waar je als rechter op zit te wachten’

Rechters zijn een belangrijke schakel in het detentiewezen. Zij zijn uiteindelijk de mensen die een vonnis vellen. Ze hebben een laatste woord. Wat maken ze daarbij mee en hoe gaan ze om met hun verantwoordelijkheid?

Jaap Brandligt

Onlangs was ik te gast bij een bijeenkomst in Pakhuis De Zwijger in Amsterdam. Die bijeenkomst ging over het onnut van korte gevangenisstraffen en over het almaar uitdijende opleggen van voorlopige hechtenis. Het komt niet zo vaak voor dat er een rechter – in dit geval een rechter in emeritaat – aanwezig is en zich uitspreekt over zijn ervaringen als rechter. Te weinig spreken in functie zijnde rechters zich uit over de stand van zaken in het rechtswezen en over hun plek in de trias politica: de wetgevende, de rechtsprekende en de uitvoerende macht. Al is dat gezien hun neutrale positie wel begrijpelijk.

Bevooroordeeld

Dus besloot ik langs te gaan bij de man uit het Pakhuis, bij Rutger Wery. Hij was bereid me te ontvangen in zijn rustgevende huis aan de IJssel. Terwijl ik op de afgesproken plek in de buurt zat te wachten kwam er een paar keer een klassieke Saab langs. Het bleek de auto van Rutger Wery te zijn waarin hij me opviste. Op de een of andere manier past zo'n Saab niet in mijn blijkbaar bevooroordeelde beeld van een rechter.

Wery bleek in het Pakhuis terecht te zijn gekomen nadat hij het boek van ex-gevangenisdirecteur Frans Douw ‘Het zijn mensen’ had gelezen. Na een gesprek bij Frans thuis vroeg Wery aan Frans daarover bij zijn afscheid te komen vertellen voor de hele afdeling Strafzaken van het hof. Post corona. Frans was er ook in Het Pakhuis. Zo ontstaan contacten. En zo

kwam ik dus bij Wery terecht, op zoek naar hoe hij op zijn functioneren als rechter terug kijkt.

Geïnteresseerde rechters

Wery kopt de eerste voorziet in. “Rechters zijn betrokken bij hun werk.” En “de enige plek waarin je met de verdachte communiceert, is de rechtszaal”. Voorwaarde voor goed rechter zijn, is wel “dat je je persoonlijke overtuiging parkeert”. Een thema dat regelmatig terugkeert, ook in het boek van Holleeder-rechter Frank Wieland.

Zoals zoveel rechters – zeker in het verleden – is Wery begonnen als advocaat. Daar lag uiteindelijk zijn liefde niet. Het gaf hem onvoldoende bevrediging, ook intellectueel, omdat advocaten zich alleen door het belang van hun klant moeten laten leiden en niet de eindbeslissingen nemen. Ze hebben altijd hun klantbelang. “En als ik misschien overgevoelig ben voor bepaalde misdrijven, zoals soms in het verkeer, dan moet ik dat wel van mijzelf weten.” Dat brengt je wel in een specifieke positie bij het afwegen van de belangen tussen verdachten en de samenleving, merk ik op.

Minimum straffen

Voor Wery vormt de steeds terugkerende roep om minimumstraffen op bepaalde eigenlijk een motie van wantrouwen van de politiek tegen de rechterlijke macht. “Het ware beter als de wet aan de rechter een zo breed mogelijk palet van straffen zou geven. Laat het aan de rechter om een gepaste eruit te kiezen.” En ja, je moet als rechter “wel straffen naar de mate van schuld”.

Dat brengt ons op het taakstrafverbod. “Rechters zijn daar buitengewoon ongelukkig mee. Het hoort niet

in een strafrecht dat een ieder recht wil doen.” Je ziet dan ook dat rechters om er toch een mouw aan te passen niet door de wetgever bedoelde toepassingen kiezen, zoals één dag hechtenis, die dan al in voorarrest is toegepast. In mijn woorden: uitvloeisel van een doorgeschoten vergeldingsdenken. Wery ontkent dat niet.

Dat brengt het gesprek op een tijd waarin strafrecht andere meer re-integratieve invalshoeken had. Zijn hoogleraar was Van Veen. Een man die in de oorlog weigerde een loyaliteitsverklaring te ondertekenen. Van Veen werd hoogleraar strafrecht en procesrecht in Groningen. Een boeiend moment was toen Van Veen ten tijde van de IRT-affaire, hij (tevergeefs) voorstelde de ‘proactieve’ opsporing van georganiseerde misdaad uit handen van de politie te halen en aan de binnenlandse veiligheidsdienst (BVD) over te laten. Uit dat nest kwam Wery dus. “We waren gericht op positieve gedragsverandering.”

Maatwerk

Wery geeft op mijn vraag daarnaar toe, dat rechters niet vaak in de PI's komen. Dat is jammer, want nu oordelen rechters feitelijk vaak op basis van beelden en de voorstelling, die zij zich ervan maken. Dat neemt niet weg dat “rechters altijd maatwerk moeten blijven leveren”. Dat dat niet altijd gebeurt, spreekt Wery niet tegen.

We kijken in de gang van het gesprek op een moment terug op zijn loopbaan rond de misdaad. Die omvat – na 25 jaar advocatuur – twintig jaren als raadshere bij het hof, waarvan de laatste tien jaar bij het Hof. Hij heeft in die jaren geleerd dat “advocaten niet altijd brengen waar je als rechter op zit te wachten”. Het gaat er de advocaat toch om de rechter zo te

beïnvloeden dat je klant de gunstigste beslissing krijgt. Het hele strafproces draait om jouw klant, die jij als advocaat het beste kent, maar als rechter wil je liefst een zinnige straf opleggen, als dat past. “Je moet wat met die man, geef me dan ook iets wat ik nog niet weet, verrijk daarmee mijn palet aan mogelijkheden in plaats van dat te beperken.”

Wery heeft zich om die reden ingespannen een cursus te ontwikkelen voor advocaten en hem ook gegeven. Motto: ‘effectief verdedigen’. Maar ook: het ondervragen van getuigen, niet alleen als advocaat, maar voor het OM en rechters. “Het is vaak treurig hoe dat gaat en het is ook best moeilijk.”

Schadelijke straffen

We komen tot slot nog even op de problemen van de korte gevangenisstraffen. Eigenlijk is nagenoeg iedereen – zeker in de detentiewereld en de wetenschap – het er wel over eens dat ze meer schadelijk zijn dan dat ze wat opleveren. “Maar als rechter heb je nog geen alternatieven. Je hebt te weinig instrumenten”, zegt Wery. Rechters kennen ook de schadelijke gevolgen van korte straffen voor bijvoorbeeld wonen en werken. Het wachten is op de wetgever. Weerwind was met een gedeelte van de Tweede Kamer aardig onderweg. Wat de toekomst gaat brengen is ongewis.

Dan nog een soort gerechtelijke uitsmijter, elders in deze krant ook benoemd door criminoloog Boone: “Strafrecht wordt vaak ingezet tegen de zwakkeren. De grote jongens (banken, accountants) blijven te vaak buiten schot.” Hier lijkt een mooie taak voor het OM te liggen. Strafrecht moet nodig af van het beeld dat vooral de kleinere vissen gevangen worden.

Strafrecht

Advocatenkantoor
Külcü

Klachtzaken Re-integratie

Wet Straffen BBA, PP

& Beschermen Faseren Overplaatsen

T:085-2006292
M:06-44225380
www.advocatenkantoorculcu.nl

mr. J.M.C. van Gorkum is gespecialiseerd in Jeugdrecht en heeft jarenlange ervaring met zaken betreffende:

- OMGANG
- ONDERTOEZICHTSTELLING
- ERKENNING
- UITHUISPLAATSING
- GEZAG

Zij treedt op in het gehele land, ook op basis van toevoeging (pro deo).

073 8200 953
www.advocatenkantoorvangorkum.nl

advocatenkantoor
VAN GORKUM

Criminoloog Miranda Boone over misdaad en straf in de huidige samenleving

‘Het huidige strafrecht richt zich op de verkeerde dingen’

Jaap Brandligt en Boudewijn Chorus

Miranda, wij denken als oudgedienden nog vaak terug aan de jaren zeventig en tachtig, toen heel wat aansprekende figuren uit de wereld van het strafrecht zich bekenden tot het abolitionisme. Criminologen van naam uit die tijd, zoals Louk Hulsman en Herman Bianchi, benadrukten op gezette tijden in de publieke opinie dat het strafrecht hervormd zou moeten worden en gevangenis afgeschaft. Straffen was iets uit de Middeleeuwen en het werd tijd dat we gingen werken aan betere alternatieven, zoals herstelrecht, bemiddeling tussen daders en slachtoffers en pas als dat echt nodig was: behandeling in psychiatrische klinieken. Hele reeksen ambitieuze juristen zijn met dat gedachtegoed opgeleid, onder wie advocaten van naam zoals Gerard de Jonge, Gerard Spong, Cees Korvinus en heel wat meerdere. Wij hebben de indruk dat criminologen van de actuele generatie uit een ander hout gesneden zijn. Waar staan actuele criminologen zoals u eigenlijk voor?

Strafbare feiten zijn sociale constructies

“Ik ben een kind van de Utrechtse School. Bekend van mensen als Willem Pompe, Constantijn Kelk, Toon Peters, die zich hard maakten voor een sterke rechtspositie van justitiabelen en gedetineerden en pleitten voor de menselijke maat en de menselijke verantwoordelijkheid. De mens achter het strafrecht aan de ene kant en aan de andere kant de mens die kan worden aangesproken op zijn verantwoordelijkheid en verantwoording aflegt. In feite de essentie en de legitimatie voor het klassieke strafrecht. Maar als de mens geen schuld heeft, kun je hem

ook niet verantwoordelijk stellen en ook niet naar de mate van verantwoordelijkheid straffen. Het vergeldingsdenken waar de Utrechtse school voor stond, had juist een restrictieve betekenis. Het pleitte voor een heel terughoudende inzet van het strafrecht, namelijk het strafrecht dat ook voldeed aan die klassieke beginselen. Dat je straft naar de mate van schuld, dat je proportionaliteit en subsidiariteit in het oog houdt. Dat er geen strafkan worden toegepast als er geen sprake is van schuld. Dat was het tweesporenstelsel. Zo heb ik de Utrechtse school altijd begrepen en met de papepel ingegoten gekregen.”

Sociale constructie

“Ik ben ook beïnvloed door wat ik de kritische criminologie noem, zoals het inzicht dat strafbare feiten sociale constructies zijn. De uitkomsten van maatschappelijke definiëringsprocessen die op verschillende manieren kunnen uitpakken en vooral inzicht bieden in wat voor de samenleving op een bepaald moment belangrijk is. En natuurlijk vanuit kritisch perspectief ook de selectiviteit van het strafrecht, die ertoe leidt dat vooral de kwetsbare mensen in de samenleving in de netten van het strafrecht terecht komen. Die ‘sociale constructie’-benadering, de selectiviteit en de labeling, het stigmatiseren, zijn voor mij belangrijke perspectieven vanuit de kritische criminologie. Ik heb het juridiseringsdenken van de Utrechtse school en het welzijnsdenken van de abolitionisten altijd proberen te verenigen in mijn werk, ook al staan ze in sommige opzichten tegenover elkaar. Juridiseringsdenkers erkennen dat verdachten en veroordeelden een kwetsbare positie innemen ten opzichte van de overheid en vinden een sterke rechtspositie noodzakelijk. Welzijnsdenkers onderkennen de maatschappelijke problematiek die ten grondslag ligt aan strafbaar gestelde gedragingen en vinden dat ingrijpen zich zou moeten richten op het oplossen daarvan.”

Maar het strafrecht is er toch vooral om criminaliteit te bestrijden?

“Het strafrecht vervult een belangrijke functie in de samenleving, maar in termen van criminaliteitsbestrijding

moet men er niet al te grote verwachtingen van hebben. Daarvoor zijn de problemen van de mensen die ermee in aanraking komen vaak veel te groot en complex. Het is ook niet zo dat mensen zich aan de wet houden vanwege de strafdreiging, omdat het plegen van strafbare feiten meestal geen rationele beslissing is en de meeste mensen zich gelukkig aan de regels houden, omdat ze het ermee eens zijn. Vergelding is niet het doel, maar de grondslag, de legitimatie voor ingrijpen door het strafrecht, de reden waarom je het mag inzetten. Je hoeft straffen dus niet zwaarder te maken om het vergeldingsdoel te bereiken, maar het is natuurlijk wel belangrijk dat straffen door burgers en slachtoffers geloofwaardig worden gevonden.”

Maar Pompe was toch een voorstander van het veeleer behandelen van gedetineerden dan van het straffen?

Criminaliteit is nu een gevoelig item

“Zeker, maar uitgaande van het tweesporenstelsel. Op het moment dat er geen schuld is – bijvoorbeeld bij niet-toerekeningsvatbaarheid – kun je ook niet straffen. En voor de categorie gevaarlijke daders zou dan de maatregel als alternatief moeten worden toegepast. Maar Pompe wilde niet het hele strafrecht een maatregel-karakter geven. Hij was juist een sterke voorstander van het tweesporenstelsel. Dat ben ik zelf ook. Het ene spoor, het straffende, gaat over het aanspreken van mensen op hun verantwoordelijkheid. Maar vervolgens wel proportioneel het strafrecht toepassen. Het andere spoor is dat van het behandelen, om de samenleving te beveiligen door de betreffende personen beter te maken.”

Terug naar de oorspronkelijk vraag: waar staan criminologen als u voor?

“Natuurlijk hebben beide stromingen waar we over spreken – de Utrechtse school en de kritische criminologie – mij beïnvloed, maar ze zijn in zekere zin ook een gegeven. Wij gaan nu ook uit van empirische veronderstellingen die in die tijd nog weinig waren getoetst. Pompe verwachtte dat als je mensen voldoende kon aanspreken op hun verantwoordelijkheid, dat dan de criminaliteit minder zou worden. Tot die tijd had de criminologie nog heel weinig empirische ervaring terwijl de criminologie van tegenwoordig veel meer een empirische wetenschap is geworden.

Mensen als Hulsman en ook mijn promotor Constantijn Kelk waren heel inspirerend, maar ik heb vooral ook veel geleerd van empirische criminologen als Frank Bovenkerk. En van iemand als Herman Franke met de historische analyse waar hij het belang van benadrukte. Ik ben opgeleid door Henk van den Bunt, ook een heel goede empirische onderzoeker. Criminologen van tegenwoordig zijn dan ook meer de empirische kant opgegaan. Soms teveel empirisch en positivistisch, dat ben ik met jullie eens. Het gaat dan teveel om data en uitkomsten van onderzoek, terwijl je het normatieve kader niet uit het oog moet verliezen.”

Interactie sociale en rechtswetenschap

“Van de Utrechtse school is voor mij ook altijd de interdisciplinariteit belangrijk geweest, namelijk dat de sociale wetenschap (de criminologie) en de rechtswetenschap samen moeten werken om tot rechtvaardige inzichten over de toepassing van het strafrecht te komen. Dat ontbreekt misschien wel eens aan de huidige criminologie, je moet op basis van de gevonden data ook durven zeggen wat je daar dan van vindt, gezien het normatieve kader. Maar in grote lijnen: van het ontwikkelen van ‘grote gedachten’ die niet empirisch waren onderbouwd naar een criminologie die zich meer baseert op empirisch onderzoek, daar ben ik blij mee. Zelf ben ik altijd zeer geïnteresseerd geweest in hoe het strafrecht in de praktijk functioneert. Wel met kennis van het normatieve

Hoogleraar criminologie en vergelijkende penologie Miranda Boone (Foto: Consuelo)

kaderen, maar tegelijk met de vraag hoe werkt dat dan in de praktijk? En wat je dus zou kunnen doen om die selectiviteit van het strafrecht te verminderen. Dat zijn ook meer de vragen waar de huidige criminologie in geïnteresseerd is.”

Politici ventileren de dominante normen

Onze indruk is, dat de criminologen van vroeger maatschappelijke invloed hadden, terwijl hun opvolgers van nu toch vooral blijven hangen in het cocon van hun wetenschap. Zijn ze inderdaad het belang van maatschappelijkheid kwijt geraakt?

“Dat is natuurlijk lastig om van onszelf te kunnen zeggen, maar ik denk dat de hele dynamiek van het strafrecht in de samenleving totaal is veranderd. Daar is ook veel over geschreven, door Hans Boutellier en anderen, die het risico-denken hebben ontleed. Het denken van de criminologen in de jaren zeventig en tachtig viel in de vruchtbare bodem van hun tijd. Maar de tijden zijn sindsdien wel flink veranderd. Ik heb dan ook niet zozeer het gevoel dat wij als criminologen minder gehoord worden of maatschappelijk minder invloed hebben. De rol die het strafrecht inneemt in de samenleving is veranderd, criminaliteit is een ongeïnteresseerd politiek sensitief onderwerp geworden. Politici op landelijk niveau proberen steeds opnieuw juist op dit vlak kiezers te winnen, mede omdat

andere onderwerpen veel meer van het internationale, het Europese beleidsterrein deel zijn gaan uitmaken. Daardoor ook is de rol die criminaliteit in de samenleving heeft meer bepalend geworden voor hoe het strafrecht vorm krijgt en hoe gereageerd wordt op criminaliteit.”

Hoe beoordeelt u als criminoloog die veranderde functie van het strafrecht?

“Ik vind het vooral interessant om vanuit een sociologisch perspectief naar het strafrecht te kijken. Waarom heeft het strafrecht de functie die het heeft? Zelf voel ik me het meest thuis bij de functie die Durkheim aan het strafrecht heeft toegekend. Het strafrecht versterkt de sociale cohesie door de dominante norm te bevestigen. In een samenleving waar de sociale cohesie afneemt, wordt die functie van het strafrecht dus steeds belangrijker. Politici ventileren de dominante normen door de strafmaat te verhogen, zich in laatdunkende termen uit te laten over verdachten en veroordeelden, de omstandigheden in de gevangenis te versoberen. Maar dat draagt allemaal niet bij aan de oplossing van de problematiek, ik denk dat veel criminologen het daarover eens zijn.”

Strafrecht moet een moreel kompas zijn

De verkeerde dingen

“Jullie zeggen dat het vroeger zoveel beter was, maar als je puur naar de feiten kijkt, zou je kunnen denken dat het in Nederland heel goed gaat. Wij hebben heel weinig gedetineerden in vergelijking met de landen om ons heen. Dat komt onder andere doordat hier heel veel korte straffen worden opgelegd. Dat is eigenlijk een teken, dat het strafrecht zich op de verkeerde dingen richt. Je zou willen dat het strafrecht een moreel kompas is dat zich richt op de meest ernstige vormen van misdrijving in de samenleving. Maar – en nu komt de kritische criminologie naar voren – de echt ernstige vormen van misdrijvingen pakt het huidige strafrecht onvoldoende aan. Denk aan financieel-economische criminaliteit, de ernstige georganiseerde drugscriminaliteit, de ecocide. In plaats daarvan heeft het strafrecht zich de afgelopen jaren vooral gericht op de zogeheten ‘high impact-crime’, de overvallen, inbraken, straatrovers, - vaak de kwetsbare categorie jonge jongens van wie je gehoopt zou hebben dat de problematiek waar ze mee worstelen eerder al in een ander segment van de samenleving was opgelost.”

Psychische problematiek

“Als je nu naar de gevangenisbevolking kijkt, dan zie je een oververtegenwoordiging van mensen met een psychische problematiek, met financiële problemen, met verslaving. Allemaal problematiek, die elders in de samenleving en op een andere wijze zou moeten worden opgelost. Niet in de gevangenis, maar in de hulpverlening. Er wordt te weinig gezien dat er een wisselwerking is tussen allerlei vormen van problematiek in de samenleving. Zie de toeslagenaffaire, de migrantenproblematiek, mensen die schulden hebben, de slecht functionerende jeugdzorg, de middelbare

scholen die kampen met lerarentekort en noem maar op. Uiteindelijk heeft dat allemaal zijn weerslag op het strafrecht als je het niet in de samenleving op een andere manier kunt oplossen. Zo is het strafrecht de spiegel van een disfunctionerende samenleving geworden.”

Hoe zou – gegeven die scheefgroei – misdaadbestrijding effectiever kunnen worden vorm gegeven?

“Allereerst door een goed sociaal beleid op al die vlakken te voeren, niet per se vanwege het risico op criminaliteit, maar gewoon omdat dat hoort bij een goed functionerende rechtstaat. Pak de sociale problematiek die achter de misdrijvingen zit in een zo vroeg mogelijk stadium aan door mensen te begeleiden naar interventies die de onderliggende problemen oplossen. Momenteel doe ik onderzoek naar hoe het strafrecht in België functioneert. We weten allemaal dat men het daar qua gevangenisstelsel bepaald niet beter doet dan wij. België heeft veel meer gedetineerden en zij zijn gedetineerd onder slechtere detentieomstandigheden. Maar daar zit wel iedereen die een korte gevangenisstraf heeft opgelegd gekregen met een elektronische enkelband thuis. Dat is een optie die wij tot nu in Nederland nauwelijks gebruiken, terwijl je daar wel detentieschade mee kunt voorkomen.”

Taakstraf verruimen

“Ook het opleggen van taakstraffen zou verruimd kunnen worden en de uitvoering kan beter worden toegesneden op de doelgroep. Ik heb samen met collega's recent voorgesteld om een vervangende taakstraf te kunnen opleggen voor bijvoorbeeld mensen die hun boete niet betaald hebben. Die moeten nu voor een paar dagen of weken de gevangenis in. Dat vergt dan wel de flexibiliteit om op een andere manier naar taakstraf te kijken en die minder rigide ten uitvoer te durven leggen. Gooi ze er niet na één waarschuwing meer uit, maar creëer bij wijze van spreken projecten waar deze groep binnen kan lopen als ze hun roes hebben uitgeslagen om een aantal uren taakstraf te vervullen.”

D66 wil af van ministeriële bemoeienis met strafzaken

Nieuw wetsvoorstel om invloed minister op het OM te beperken

De Tweede Kamerfractie van D66 wil dat de mogelijke bemoeienis van de minister van Justitie met het Openbaar Ministerie in individuele strafzaken wordt geschrapt uit de wet. De fractie vindt dat het enkel aan de rechter moet zijn om het OM in een strafzaak de maat te nemen. Dit voorstel heeft een voorgeschiedenis. In 2020 diende D66'er Maarten Groothuizen een wetsvoorstel in om de contacten tussen het openbaar ministerie en de minister in te perken. Het was de zogeheten bijzondere aanwijzingsbevoegdheid van de minister waar hij van af wilde. Maar de Raad van State zag er niet zo veel in. Toen werd het stil rondom die aanwijzingsbevoegdheid. Tot nu dus.

Jaap Brandligt

Wie wil lezen hoe de relatie tussen een minister en de grote man van het OM spannend kan zijn, leze de roman 'Ongeschreven Wetten' van oud minister Winnie Sorgdrager. Haar conflict met de toenmalige grote man van het OM - Docters

OM is nu onvoldoende onafhankelijk

van Leeuwen - leverde spannende televisie op. Sorgdrager vond de ministeriële bevoegdheid richting OM in beginsel onbeperkt. Het toenmalige OM brieft: 'Uit oogpunt van rechtsstatelijkheid kan de afstand (tussen de politiek en het OM) niet afhankelijk zijn van politieke opportuniteit'. Te lezen in de zogeheten Domburgbrief. Volgens Docters van Leeuwen was het ondenkbaar dat een officier van justitie uitlegt dat hij is

gaan vervolgen omdat dat van de minister moest. Rechters zien de aanklager dan als ambtenaar van het ministerie van justitie. Dat moet je niet willen, was toen de opvatting nog.

Nieuw initiatiefvoorstel

Tweede Kamerlid Joost Sneller heeft de handschoen opgepakt en een nieuw initiatiefvoorstel ingediend. Volgens Sneller bevindt het OM zich in een voortdurend spanningsveld. Aan de ene kant maakt het OM deel uit van de onafhankelijke rechterlijke macht, maar aan de andere kant valt het onder de verantwoordelijkheid van de minister van Justitie (uitvoerende macht). De minister beschikt over een aanwijzingsbevoegdheid en kan het OM voorschrijven in een concrete strafzaak tot opsporing, vervolging of niet-vervolging over te gaan.

Daarnaast is het college van procureurs-generaal wettelijk verplicht de minister te informeren. Eerdere strafzaken, zoals tegen Geert Wilders, en een strafrechtelijk onderzoek naar Shell hebben laten zien dat de rol van de minister tot vragen en wantrouwen leidt. Bij Wilders bemoeiden ambtenaren van het ministerie zich actief met de handelwijze en strategie van het OM. De zaak-Shell draaide om een schikking tussen het OM en de

oliegigant in 2019 na verdenking van corruptie rond een Nigeriaans olieveld. Ook toen sprak de minister meerdere malen met de top van het OM over de zaak.

Schijn van beïnvloeding

Dergelijke bemoeienis wekt de schijn van politieke beïnvloeding, meent Sneller. Dan is er ook de Kamercultuur die zich met meer dan alleen wetgeving wil bemoeien. Als de Tweede Kamer naar aanleiding van een incident de regering tot handelen maant, vergroot dat de druk op de minister om in te grijpen, voorziet de D66-politicus. Hij noemt de zaken van Bart van U. (moordenaar Els Borst), Volkert van der G. (moordenaar Pim Fortuyn), Michael P. (moordenaar Anne Faber) en Gökmen T. (aanslag in de sneltram in Utrecht). Gegeven de nieuwe samenstelling van de Tweede Kamer is het niet uit te sluiten dat vergeldingsdenken tot allerlei bemoeienissen leidt.

In zijn initiatiefvoorstel wil Sneller de ministeriële bevoegdheden in concrete strafzaken laten vervallen, zodat er niet

Joost Sneller (Foto: Ruben Kroeze)

Europese onbevoegdheid OM is pijnlijk

langer sprake is van een aanwijzingsbevoegdheid en een informatieplicht.

Hij wil wel dat minister de bevoegdheid houdt algemene aanwijzingen te geven aan het OM over beleidskwesties en dat hij daarover verantwoording schuldig blijft aan de Tweede en Eerste Kamer. In strafzaken is het OM straks verantwoording schuldig aan de rechter, maar niet aan de minister, als het aan D66 ligt.

In lijn met Europa

Volgens Joost Sneller handelt Nederland daarmee ook in lijn met internationale bepalingen. Nederland heeft al een reprimande te pakken van de Raad van Europa, omdat de onafhankelijkheid van het OM hier te

lande onvoldoende is gewaarborgd. Op dit moment beschouwt het Europees Hof van Justitie het Nederlandse OM niet als een onafhankelijke rechterlijke autoriteit, zodat het geen Europese aanhoudingsbevelen mag uitvoeren. Die taak is nu neergelegd bij de rechter-commissaris. Het Kamerlid wijst er verder op dat ook Duitsland de aanwijzingsbevoegdheid gaat schrappen.

De Nederlandse Orde van Advocaten en de Raad voor de Rechtspraak vinden het een goed initiatief. Maar het college van procureurs-generaals is tegen het schrappen van de aanwijzingsbevoegdheid. Dit college vindt het democratisch en rechtsstatelijk riskant om de politieke verantwoordelijkheid van de minister voor het Openbaar Ministerie drastisch te reduceren. Want bij een interessante strafzaak kan de Kamer straks geen vragen meer stellen in bijvoorbeeld het vragenuurtje. Je kunt ook zeggen dat het OM het plezierig vindt dat in moeilijke situaties de minister de politieke klappen opvangt.

ADVOCATENKANTOOR VAN RIJTHOVEN

- Gespecialiseerd in Strafzaken: o.a. drugs, diefstal, mishandeling, zeden- en levensdelicten.
- Lid Nederlandse Vereniging van Strafrechtadvocaten.
- Advocaat vanaf 1992 met een ruime ervaring in kleine en grote strafzaken.
- Werkzaam tegen betaling of Pro Deo.
- Direct en laagdrempelig contact.
- Ik treed voor u op. Geen kantoorgenoot.

Nieuwsgierig? Bel 0499 577 579
Of stuur een brief naar Pallande 3,
5688 NH Oirschot

M. W. Bouwman
STRAFRECHTADVOCAAT

- Gewelddelicten, levensdelicten, diefstal, overval, zeden, mensenhandel, gijzeling, opiumwet, wapens.
- TBS en PIJ, VI-procedures, ISD.
- Beklagcommissie en RSJ.

Tel. 06 422 42 42 1 / 085 30 34 31 3
advocatenkantoorbouwman.nl

Papiamentu · English · Français · Deutsch

Nieuw WODC-onderzoek bevestigt eerdere uitkomsten

Korte straf kost mensen ook nog eens hun baan

Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum heeft onderzoek gedaan naar de wenselijkheid dan wel onwenselijkheid van korte detenties. Dit nadat de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming had geadviseerd het aantal korte detenties te verminderen.

Van de redactie

In het cahier Korte Vrijheidsstraffen, een literatuuronderzoek naar het bereiken van strafdoelen met korte vrijheidsstraffen ten opzichte van andere straffen, wordt gerapporteerd over onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC) naar korte detenties. Doordat er weinig Nederlands onderzoek is naar die vergelijking is er veelal naar buitenlands onderzoek gekeken. Net als bij de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) worden onder een korte gevangenisstraf straffen tot drie maanden verstaan.

Voordeel van detentie

Korte straffen worden nogal eens in voorlopige hechtenis doorgebracht, constateert het WODC. Als 'voordeel' van detentie ten opzichte van bijvoorbeeld een taakstraf wordt droogjes genoemd dat mensen die in de bajes zitten minder kans hebben op het plegen van nieuwe delicten. Anderzijds geeft binnen zitten – als het goed is – mogelijkheden tot het volgen van trainingen, van opleidingen en cursussen. Behalve dan weer als je in voorlopige hechtenis zit. Daar is weinig aanwezig om de tijd nuttig door te brengen. Het resocialisatie effect is daar nagenoeg gelijk aan nul. Een keerzijde hoe dan ook is het wegvallen van sociale bindingen.

Voor wat betreft het afschrikwekkende effect stelt het WODC dat dat groter is als de straf zwaarder is. Vergelding is ook een weegfactor voor het WODC. Bij vergelding geldt, dat er recht wordt gedaan aan de slachtoffers en de samenleving. De onderzoekers tekenen aan, dat dit een wel heel smalle definitie van genoegdoening is. Je kunt ook denken aan spreekrecht tijdens de zitting,

Korte straf
vaak in HvB
doorgebracht

Alternatieve
straffen zijn
effectiever

mediatie of een andersoortige bemiddeling. Die blijven in dit cahier buiten beschouwing.

Bevindingen

Het is onbekend volgens het WODC of meer of minder recidive samenhangt met korte of langere straffen. Dat is opmerkelijk. Maar een korte straf geeft wel meer kans op recidive dan wanneer iemand op een andere – bijvoorbeeld niet-vrijheidsbenemende – manier zijn straf verwerkt.

Het onderzoeksinstituut komt helaas niet tot sluitende conclusies over de vraag of korte gevangenisstraffen meer of minder kans op re-integratie geven.

Pikant is de conclusie dat korte vrijheidsstraffen negatieve effecten hebben voor mensen die voor hun detentie werk hadden. Dat raken ze kwijt.

Op het punt van de preventieve werking van een korte vrijheidsbenemende straf blijkt dat het preventie-effect van een vrijheidsstraf als klein wordt ingeschat. Als de pakkans vergroot wordt werkt dat preventiever, stellen de onderzoekers.

Terughoudendheid nodig

Met veel mitsen en maren komen de onderzoekers tot de conclusie dat op basis van wat ze nu weten er voldoende redenen zijn om terughoudend te zijn met het nemen van maatregelen die het opleggen van korte gevangenisstraffen bevorderen. Beter is het om in te zetten op nietvrijheidsbenemende straffen. Bovendien zijn de kosten dan veel lager.

Tot slot een citaat: "De ruime inzet van korte vrijheidsstraffen in Nederland en de beweegredenen hiervoor vragen om een kritische reflectie". Of die er ook komt is sinds de verkiezingen van november hoogst onzeker geworden.

UIT DE PERS

Rampzalig personeelstekort DJI

Strafrechtverslaggever Camil Driessen van de NRC publiceerde eind december een artikel in de krant onder de kop 'Drugsvrije cellen? De bewaarders geloven er zelf niet meer in'. Dit gaat vooral over het langzamerhand rampzalig wordende personeelstekort bij de DJI. Daar is al jaren sprake van tegen de duizend openstaande vacatures. Het resultaat van wervingscampagnes is verwaarloosbaar, omdat personeel ook massaal de gevangenispoort achter zich dichttrekt. De afgelopen drie jaar steeg de jaarlijkse uitstroom met vijftig procent naar ruim 1.600 medewerkers per jaar. Tegelijkertijd nam het ziekteverzuim een flinke vlucht naar 8,7 procent. Dat ligt ruim veertig procent boven het gemiddelde dat het CBS voor soortgelijke beveiligingsberoepen noteert. De oude norm van 1 cipier op 12 gedetineerden is allang losgelaten. Maar ook de nieuwe norm van 3 cipiers op 48 gevangenen wordt niet gehaald. De hoge werkdruk, het groeiende tekort en de instroom van onervaren PIW'ers leiden tot consequenties die levensgevaarlijk kunnen zijn (twee sterfgevallen in jeugdgevangenis Den Hey-Acker in 2022 en in hetzelfde jaar bij tbs-kliniek Veldzicht). Maar ook zaken als de re-integratie en het voorkomen van voortgezet crimineel handelen in de bak komen onder druk te staan. Zo hebben gedetineerden soms langere tijd geen casemanager en hebben cipiers geen tijd voor andere vormen van begeleiding.

NRC 28 december 2023

PENN

ADVOCATEN

"Sinds 2004 gefocust op het strafrecht. Duidelijke advisering en strategiebeoordeling in alle soorten strafzaken. U kunt ons ook bellen als u vrijblijvend wil kennismaken"

Wij houden deze volgorde voor ogen:

1. Ken het recht
2. Ken het dossier
3. Verplaats je in je cliënt
4. Verplaats je in de rechter
5. Kies de juiste woorden

Wij behandelen alle soorten strafzaken en voeren de verdediging bij alle rechtbanken en hoven in het land. Op betalende basis, maar ook pro deo.

Daarnaast staan wij u graag terzijde in procedures bij:

- De beklagcommissie
- De selectiefunctionaris
- De RSJ
- De rechter in kort geding

Voor meer informatie:

Mr. D.M. Penn
088-2503200/06-29179198
www.pennadvocaten.nl

Iets te melden?

Stuur het naar Bonjo!

Bos en Lommerplein 270, 1055 RW Amsterdam

PLASMANADVOCATEN.NL

0206731548

Uitoefening beleven van geloof niet zomaar te beperken

Recht op (digitaal) bijwonen van kerkdienst bevestigd

Gedetineerden kunnen als ze op de afdeling intensief toezicht (AIT) zitten niet langer meer beeldbellen. Dat is een landelijke aanwijzing. Aan die maatregel liggen – zoals heel vaak als er maatregelen zijn die beperken – veiligheidsrisico's ten grondslag. Een in de AIT van PI Arnhem verblijvende gedetineerde merkt op dat hij hierdoor niet meer de kerkdienst digitaal bij kan wonen. Aangezien hij de kerkdienst ook niet fysiek mag bijwonen, heeft de gedetineerde een schorsingsverzoek ingediend. Dat verzoek is toegewezen.

Van de redactie

De directeur van de PI Arnhem had aangegeven dat het voor de gedetineerde, als hij daarom vraagt, wel mogelijk is (individueel) te worden bezocht door de geestelijke verzorger. Ook kan hij via televisie en/of radio naar kerkdiensten kijken en luisteren. De zaak belandt bij de commissie van toezicht. Het voorlopig oordeel van de voorzitter van de commissie is dat er sprake van een algemene regel die voor alle gedetineerden geldt. Het is in beginsel niet mogelijk daartegen beklag in te stellen, tenzij de algemene regel in strijd is met hogere wet- en regelgeving. De voorzitter oordeelt daarvan in dit geval wel degelijk sprake is, zodat de gedetineerde ontvankelijk kan worden verklaard in zijn schorsingsverzoek.

Vrijheid van godsdienst

Gedetineerden hebben immers het recht om hun geloof vrij te belijden en te beleven. En de wet draagt de directeur op ervoor te zorgen dat in de inrichting voldoende geestelijke verzorging beschikbaar is en dat de gedetineerden in de gelegenheid worden gesteld godsdienstige of levensbeschouwelijke bijeenkomsten in de inrichting bij te wonen.

Het recht op het (digitaal) bijwonen van een kerkdienst vormt een onderdeel van het individueel rechtens afdwingbare recht op godsdienstvrijheid. In de wet staat ook dat beperkingen van dit recht – kort gezegd – wettelijk moeten zijn voorzien, noodzakelijk moeten zijn in een democratische samenleving en ook de in dat artikellid vermelde belangen moeten dienen.

Ongeoorloofde beperking

In dit geval is – naar het voorlopig oordeel van de voorzitter – sprake van een beperking van het recht van de gedetineerde op godsdienstvrijheid, terwijl die beperking niet van tijdelijke aard lijkt te zijn. Ook is niet gebleken dat de directeur zoekt of heeft gezocht naar alternatieven voor het (digitaal) bijwonen van de kerkdienst. Nu niet blijkt van een geoorloofde beperking van het recht van de gedetineerde tot het vrij belijden en beleven van zijn geloof, wordt de algemene regel strijdig geacht met dit recht. Het schorsingsverzoek is daarom toegewezen totdat de beklagcommissie op het beklag heeft beslist.

Bron: kenniscentrum commissies van toezicht.

Historische doopdienst in de PI Dordrecht

Het was op 10 december afgelopen vorig jaar feest in de PI Dordrecht. In deze PI werden twee gedetineerden gedoopt. In aanwezigheid van hun familieleden. Vrijwilligers zorgden voor een bad, anders kon er niet gedoopt worden. Ook de ontvangst van de gasten was voorbeeldig.

Een van de beide dopelingen vertelt dat de spanning al dagen bij hem opliep. Hij kon de hele week al niet slapen. En toen was het op 10 december zover. Hij werd in aanwezigheid van vrijwilligers en familieleden gedoopt.

De kerkvrijwilligers hadden flink voor een bad gedoneerd. Dat heb je nodig bij een doop. In eten en drinken was voorzien door familieleden en vrijwilligers. De dienst is uitstekend verlopen. Ook de ontvangst van de gasten was uitstekend. Van alle afdelingen kwamen ze de Surinaamse bami en geroosterde kip mee eten en konden ze ook wat drinken. De *bojo*- en *fiado*-cakeblikken werden helemaal leeggegeten. De sfeer was superpositief en het was heel gezellig. Het werd in het bijzijn van de familie en van de vrijwilligers een mooie gezegende dag.

Dank en compliment

De gedoopten willen via de Bonjo de directie van de PI bedanken dat dit mogelijk was. Ook dominee Sjoerd en pastor Jacqueline van de geestelijke verzorging en de afdelingshoofden die het mogelijk maakten, delen in de dank van de feestvarkens.

Compliment ook van Bonjo aan de directeur van Dordrecht dat dit mogelijk was. Het tekent de sfeer daar. Wat zou het zou mooi zijn als dit ook in andere justitiële inrichtingen mogelijk wordt. (JB)

Advocaten in strafzaken

Venlo 077 351 10 42

lina
ADVOCATEN

Strafzaken | Overleveringszaken | Tbs-zaken | Cassatiezaken

ADVOCATENKANTOOR
SICCAMA

Door heel Nederland
Vreemdelingenbewaring
Intrekking verblijfsvergunning
Oplegging ongewenstverklaring
of inreisverbod

Mr. Saja Petkovic

T +31(0)20 237 19 30 M +31(0)6 21 951 925 W advocatenkantoor.siccama.nl

Negentig Vrijwilligers van Stichting Vrij bieden uitkomst

‘Wij regelen de thuisklussen voor wie vastzit’

Sommige clubs die actief zijn met en voor gedetineerden staan te weinig in het zonnetje. Daardoor bereiken ze de wereld in en rondom detentie te weinig. Ze zijn vaak ook te bescheiden, wat dan wel weer past bij werk dat voornamelijk door vrijwilligers gedaan wordt. Tijd dus om eens bij Stichting Vrij langs te gaan om te horen waar ze zoal mee bezig zijn.

Jaap Brandligt

Henk Woudenberg en zijn collega Lahbib Haddaoui praten me bij in het keldertje – noem het souterrain – waar de mensen van Vrij hun dingen doen. Wat ik wist, is dat Vrij bezoekevrijwilligers naar de bajesen stuurt om daar een luisterend oor te hebben voor wat gedetineerden bezig houdt. Niet gebonden aan allerlei regels kunnen gedetineerden zich uitspreken. Dat lucht hen vaak op en de levenswijze van de vrijwilligers helpt, zoals eerder onderzocht door de Universiteit voor Humanistiek en beschreven in het rapport ‘Puur voor Jou’. Wil een gedetineerde geen bezoeker-vrijwilliger maar wil hij of zij wel met een vrijwilliger corresponderen, dan kan dat ook via Stichting Vrij, die er een geselecteerde vrijwilliger aan koppelt. Wat ik niet wist, is dat de mensen van Vrij ook beschikbaar zijn voor allerlei ‘thuisklussen’. Dat kan bijvoorbeeld via een casemanager die graag wil dat het geregeld wordt, omdat het op een andere manier niet of heel moeizaam gaat. Als daar kosten mee gemoeid zijn, tekent de gedetineerde een machtiging om

te pinnen met zijn pasje en die pinpas uit te voeren. De gedetineerden vertrouwen de mensen van Vrij dat toe, wat de status van de stichting in de bajesen tekent.

Regeltingetjes

Stichting Vrij bemiddelt ook in andere zaken. Henk en Lahbib regelen die met behulp van in totaal rond de negentig vrijwilligers of stagiair(e)s. Zo zorgen zij ervoor dat een auto verkocht wordt om de gedetineerde eigenaar te ontlasten van oplopende kosten. Ze lossen een scooterprobleem op door een leasecontract op te zeggen of op ‘on hold’ te zetten. Dat gebeurt allemaal binnen de doelstellingen van Vrij: het behartigen van de belangen van mensen die met justitie in aanraking zijn of zijn geweest, het op gang brengen van processen in de samenleving, die gedetineerden vooruit helpen en het verbeteren van de rechtspositie van gedetineerden. Dat klinkt mooi, maar doe het maar eens en vindt een vertrouwensbasis bij gedetineerden en ex-gedetineerden.

Verhuizingen

Ze doen verhuizingen als iemand zijn huis moet ontruimen, ze richten indien nodig herstelwerk als de woning van de verhuurder

in de oorspronkelijke staat moet worden opgeleverd. Het klinkt mensen van buiten de detentiewereld misschien allemaal wel wat ‘moet dat allemaal’ in de oren. Ja, dat zijn noodzakelijke dingen die het mogelijk maken voor gedetineerden na hun

—
‘Vrij checkt je woning, stalt je bus, regelt alles’
—

detentie een nieuwe start te maken. Het kan om van alles gaan. Als mensen in detentie komen met niet meer dan wat ze toevallig aanhadden dan kunnen mensen van Vrij ervoor zorgen dat kleding op het thuisadres wordt opgehaald en gereinigd wordt voordat deze wordt ingevoerd.

Huisdier onderbrengen

Henk geeft nog een voorbeeld. Het lijkt een dingetje van niks,

maar heeft meer voeten in de aarde dan je denkt. “X zat gedetineerd in PI Sittard. Hij belde Vrij met de vraag of wij hem konden helpen om een tijdelijke oppas te vinden voor zijn poes. Het asiel waar de poes verbleef had aangegeven dat ze de poes ter adoptie moesten stellen als het beestje niet voor een specifieke datum zou zijn opgehaald. Dat maakte meneer gestrest en emotioneel. Stichting Vrij zocht een vrijwilliger die bereid was om de poes een paar maanden op te vangen. Dat hebben we gedaan door middel van advertenties. Na gesprekken met de vrijwilliger moesten we het ophalen van de poes regelen. Reisje vanuit Amsterdam naar Limburg en vanuit daar weer terug, 440 kilometer afgelegd. De poes is naar de vrijwilliger gebracht en met open armen ontvangen. Onze vrijwilliger kwam elke maand een declaratie inleveren met bonnen van verzorging en bewijs van de aankopen. Wij houden de kosten bij in een financieel overzicht en hebben die na afloop aan de baas van de poes doorgegeven.”

Woning zekeren

“Op een machtiging van een andere gedetineerde hebben wij zijn kleding en post uit de

woning gehaald, ijskast uitgeruimd en alle stekkers uit de stopcontacten gehaald. Daarna kleding en post ingevoerd in de PI. Vervolgens twee keer in de maand post uit de woning gehaald en gecontroleerd of alles in de woning nog in orde is. Wij hebben ook zijn bus vol gereedschap opgehaald, een stalling in Aalsmeer geregeld en de bus voor hem qua verzekering en wegenbelasting tijdelijk uitgeschreven.

Ook alle bankzaken via zijn zakelijke- en gewone rekening werden door ons geregeld, zoals zijn huur- en energie, verzekeringen en stalling doorbetalen. Dat dertien maanden lang. Toen hij vrij kwam, is hij bij ons langs gekomen en zijn we samen z’n bus op gaan halen en naar zijn woning gegaan. Hij was erg blij dat door onze hulp zijn woning en bus ‘gered’ waren waardoor hij meteen weer in zijn woning en met zijn bedrijf verder kon.”

Er is nog solidariteit in onze wereld. Er is heel veel vrijwilligerswerk. Dat doet een mens goed en zeker de gedetineerde mens.

Stichting Vrij is telefonisch bereikbaar op 020-670 32 24 en online via contactformulier op stichtingvrij.nl of via casemanager, reclassering, advocaat etc.

VOOR AL JE STRAFZAKEN,
IN HEEL NEDERLAND!

Wij doen veel zaken
op het gebied van:

Cassatie
Detentierecht
Jeugdstrafrecht
Ontneming
Overlevering - Uitlevering
TBS - PIJ - ISD

English | Français | Deutsch
Español | Italiano

Daamen, advocaten.

CASSATIE: NAAR DE HOGE RAAD IN JE STRAFZAAK?

Ga voor ervaring en kwaliteit! Cassatiespecialist Dirk Daamen heeft sinds 2007 meer dan **250 Hoge Raadzaken** behandeld en is lid van de Vereniging van Cassatieadvocaten in Strafzaken (VCAS). Info over de cassatieprocedure en een actuele lijst met uitspraken vind je op cassatie-in-strafzaken.nl.

BEL VRIJBLIJVEND: 043 - 204 1003

Meerssenerweg 273 A | 6224 AH MAASTRICHT
www.daamen-advocaten.nl (op whitelist DJI) | info@daamen-advocaten.nl
Mr. Daamen is lid van de specialisatieverenigingen NVSA, VCAS & VNJA

HEEFT JE ADVOCaat GEEN
TIJD VOOR BEKLAGZAKEN?

Ook in beklagzaken staat vaak veel op het spel. Of het nu gaat over detentiefasering, verlof of een disciplinaire straf: we helpen je graag! We hebben veel ervaring in procedures bij de commissies van toezicht, de selectiefunctiefunctionaris en in beroep bij de RSJ.

**OOK OP TOEVOEGING
(PRO DEO)**

Project 'Leren achter tralies' al vijfjaar succesvol

Cursus criminologie in de gevangenis

Van de redactie

In het project 'Leren achter tralies' krijgen Leidse studenten rechten en criminologie de kans om samen met gedetineerde personen te studeren binnen de gevangensmuren. Het jaarlijkse project van vijf weken is onlangs voor de vijfde keer succesvol afgesloten. Het is een vorm van 'maatschappelijk betrokken leren', waarbij de academische wereld en de samenleving samenkomen.

Het idee is eenvoudig: geïnteresseerde derdejaars studenten van de Universiteit Leiden kunnen zich inschrijven voor de criminologiecursus binnen de gevangenis. Op dezelfde manier kunnen gedetineerde personen zich inschrijven voor de cursus. Aan het eind van de vijf weken durende cursus ontvangen de deelnemers een certificaat. Eind vorig jaar werd de cursus afgesloten met een

Vooroordelen over en weer verdwijnen snel

gezamenlijke presentatie door Leidse studenten en gedetineerde deelnemers van de Zuyderbos-gevangenis in Heerhugowaard. Joni Reef en Jennifer Doekhie zijn de drijvende krachten achter dit initiatief.

Ervaringsleren

In de presentatie vertelden de gedetineerde deelnemers en de Leidse studenten hoe ze tot hun onderling wederzijds gedeelde perspectieven waren gekomen. De nadruk ligt op elkaar leren kennen, in elkaars normen en waarden duiken. Op deze manier leren de deelnemers (van binnen en buiten de PI) zich open te stellen voor anderen.

Docent Reef legt uit: "We weten uit de literatuur dat ervaringsleren belangrijk is voor toekomstige onderzoekers en beleidsmakers. Het stelt hen in staat om de wereld te zien door de ogen van een ander. Als je dit kunt en de mensen en uitdagingen in de

praktijk kent (bijvoorbeeld nadenken over hoe het eigenlijk is om 24/7 in een gevangenis te zitten), formuleer je onderzoeksvragen die er echt toe doen en kun je veel effectievere beleidsmaatregelen ontwerpen."

Zelfvertrouwen

Anderzijds ervaren de deelnemende gedetineerde personen een aanzienlijke boost in zelfvertrouwen door een universitaire cursus te volgen en gewaardeerd te worden als volwaardige individuen en medestudenten. Ze bekijken vaak voor het eerst de dingen vanuit het perspectief van officieren van justitie en rechters, wat een positieve invloed kan hebben op het re-integratieproces. Ze durven weer als volwaardige burgers in de samenleving te stappen en denken na over de beoogde werking van het strafrechtstelsel. Daarbij is het lezen en leren een fijne afwisseling en ook toevoeging op het reguliere leer-aanbod in de gevangenis.

'Fijne afwisseling op leer-aanbod in de bajes'

Vooroordelen

Er zijn vooroordelen aan beide zijden. Studenten verwachten dat gedetineerde personen moeilijk te benaderen zijn, groot en intimiderend. Gedetineerde deelnemers verwachten dat studenten stuk voor stuk bevoorrecht zijn en mogelijk veroordelend. Deze percepties veranderen echter al drastisch tijdens de eerste

ontmoeting. Vragen beginnen niet met misdaden of straffen, maar met onderwerpen zoals bijvoorbeeld personen die je bewondert, je grootste wens, je favoriete film, waarbij gemeenschappelijke grond wordt gevonden. 'Wij' blijken op 'zij' te lijken; allemaal mensen die dingen meegemaakt hebben. Na de eerste bijeenkomst blijken universitaire studenten heel benaderbaar te zijn, en gedetineerde personen vriendelijk en oprecht.

Kritisch leren denken

Het succes van 'Leren achter tralies' ligt in het wegnemen van vooroordelen en mensen helpen elkaar te zien als individuen. Het doel is studenten niet alleen kritisch te leren denken, maar ook reflectief te leren denken. Gedetineerde personen willen na hun gevangenisstraf weer een plek vinden in de samenleving. Hoewel iedereen dat wil, zijn er vaak nogal wat problemen die dat moeilijk maken. De hoop is dat rechten- en criminologie studenten in de toekomst een cruciale rol zullen spelen bij het bevorderen van de inclusie van sociaal achtergestelde groepen en het waarborgen van gelijkheid in rechten en plichten.

RECENSIE

Voor kids van ouder(s) in detentie

Pieter Melsen en Wouter Vaessen hebben een leuk boek gemaakt. Ze zijn beiden zedenrechercheur bij de politie. Ze zijn gespecialiseerd in het verhoren van jonge kinderen. Het boek gaat over Sam. Een niet blijde Sam. Hij draagt een geheim met zich mee. Het is een niet leuk geheim. Het geheim zou kunnen zijn dat zijn vader of moeder in de gevangenis zit. Niet dat dat aan de orde komt. Het gaat veel algemener over het hebben van een lastig geheim. Niemand wil echt naar hem luisteren. Tot meester Tom wel belangstelling toont. Sam vertelt het onder tranen. Opeens is dan Sams geheim geen geheim meer. Sam blij. Hij heeft het eindelijk durven vertellen. Dan blijken er veel meer lieve mensen te zijn die hem willen helpen en die naar hem willen luisteren. Sam kan eindelijk weer leuke dingen doen. Hij weet ook dat je niet-leuke dingen kunt vertellen aan iemand die je vertrouwt.

De auteurs laten zien dat ze een niet-leuk geheim kunnen vertellen aan iemand die ze kunnen vertrouwen en dat wegstoppen het niet oplost. De auteurs kunnen behalve een mooi invoelbaar verhaal vertellen ook nog mooi tekenen. Aanbevolen voor al die ouders met kinderen die een groot geheim meedragen zoals dat hun vader of moeder in de bajes zit.

Pieter Melsen en Wouter Vaessen. *Sam en het niet-leuke geheim*. Uitgeverij KIDS (vesperkids.nl).

UIT DE PERS

Voorwaardelijk voor uithalers

Eind vorig jaar berichtte misdaadverslaggever Camil Driessen in de NRC over een zitting van de Snelle Toekomstgerichte Meervoudige Kamerzitting (STMK), een innovatie van de Rotterdamse rechtbank in de strijd tegen uithalers van drugs in de haven. Naar aanleiding van dat artikel stelde Lilian Helder van de BBB chagrijnige vragen aan de minister. De rechtbank zou de afschrikkende werking van het straffen totaal uit het oog zou hebben verloren. Het is ook nooit goed in de ogen van al die opgewonden *crime fighters* in de politiek. Wat was er aan de hand?

Er stonden twee uithalers terecht die op het Rotterdamse haventerrein waren betrapt. Op hun telefoons stond een filmpje van hoe ze sporttassen met cocaïne van de ene naar de andere zeecontainer verplaatsten. Terwijl uithalers er doorgaans het zwijgen toe doen, verklaarden zij in de rechtszaal honderduit over hun motieven (schulden), over hoe ze werden geronseld en wat hun toekomstplannen waren. Een van hen is tegenwoordig vuilnisman en verscheen zelfs in werkkleding.

Bij een STMK staan nadrukkelijk alle strafdoelen centraal, niet alleen vergelding en afschrikking, maar juist ook recidive voorkomen en re-integratie in de samenleving bevorderen. Vandaar dat de reclasering nauw betrokken is en een fors deel van de gevangenisstraf voorwaardelijk blijft, als stok achter de deur. Van de verdachten wordt wel verwacht dat ze niet zwijgen, maar reflecteren op hun daden. Dat nu was precies waar beide jonge verdachten in deze zitting voorbeeldig aan hadden voldaan. Misschien dus toch beter dat mevrouw Helder de portefeuille strafrecht binnen haar fractie overlaat aan een van haar nieuwe collega's in de Kamer.

NRC, 16 november 2023.

Strafrechtadvocaat

mr. Mohamed Rafik

Nederlands
English
عربي (Arabisch)
Tamazight (Berbers)

- Levensdelicten
- Vermogensdelicten
- Drugszaken
- Verkeersdelicten
- Terrorisme
- Zedenzaken
- Gewelddelicten
- Fraude
- Ontnemingszaken
- TBS
- Uitlevering
- Beslag
- Overlevering
- Detentierecht

06 18 35 66 29

rafik@kvrzadvocaten.nl

Ervaringen van een alcoholist in Poolstalige AA-groepen

Een persoonlijke geschiedenis

Mijn naam is Sebastian, ik ben een alcoholist. Naast alcoholisme heb ik nog diverse andere verslavingen, maar tegenwoordig weet ik dat dit voornamelijk verschillende vormen van dwangmatig gedrag zijn die voortkomen uit vervormde instincten. Ik ben 48 jaar oud, ik woon momenteel in België en drink al 17 jaar geen alcohol.

Toen ik mijn reis binnen de Anonieme Alcoholistengemeenschap in Nederland begon, waren er 5 Poolstalige AA-groepen. Ik had de genade en eer om de ontwikkeling van de Poolse AA in Nederland te mogen observeren en eraan deel te nemen. Het was mijn eer om meer dan één groep mede op te richten. Maar je vraagt je waarschijnlijk af: waarom ga ik daar überhaupt heen? Waarom heb ik dit nodig? Wat levert dit mij op?

Vicieuze cirkel

Alcohol nam een deel van mijn kindertijd en mijn hele jeugd weg. In een tijd waarin mijn emoties zich op natuurlijke wijze moesten ontwikkelen en rijpen, consumeerde ik stoffen die mijn emoties beperkten tot slechts twee (geweldig en ontzagwekkend), heel slecht, tragisch of euforisch. Beide emoties waren de reden om de stof te consumeren, dus de vicieuze cirkel bleef bestaan.

Alcohol ontnam mij mijn jeugd

Bovendien werd ik, waarschijnlijk vanwege de angst voor afwijzing, extreem agressief onder invloed van alcohol, wat later tot ongeloflijke angsten leidde. Ik zat in de val... Ik werd bang wakker, ik dronk om er vanaf te komen. Toen ik dronk, ging de terminatormodus aan en werd de herinnering onmiddellijk gewist... wat voor meer angst zorgde...

Relatie stuk

Ik ben elke dag dankbaar dat ik niemand heb vermoord en dat zij mij niet hebben vermoord. Nou, ik was ooit van plan een kind te krijgen en ik dacht: wat kan ik hem geven? De gedachte kwam bij mij op dat, aangezien ik niets bezit, geen onroerend goed of roerende zaken, mijn nakomeling nooit alcohol van mij zou mogen ruiken. En dat deed ik ook. Ik stopte met het drinken van alcohol nadat ik een jaar lang de injectie had genomen die Esperal verving. Het maakte een verschil omdat ik geen nieuwe problemen veroorzaakte, maar het was moeilijk om een relatie met mij te hebben.

Ik had acht jaar lang niet gedronken en ik wist zeker dat dit wat ik het grootste succes in mijn leven noemde, was.

JESTEŚ W PUŁAPCE? GEVANGEN?

JEST WYJŚCIE
ER IS EEN UITWEG

SKONTAKTUJ SIĘ Z ANONIMOWYMI ALKOHOLIKAMI

CONTACT MET ANONIEME ALCOHOLISTEN

www.aa-holandia.nl

Punkt Informacyjno-Kontaktowy Polskojęzycznej Wspólnoty AA w Holandii, Belgii i Antwerpii

POLSKOJĘZYZNA INFOLINIA AA W HOLANDII

+31618090570

AA INTERGRUPA 001-0018

ALL ENQUIRIES ARE TREATED IN THE STRICTEST CONFIDENCE. PUBLISHED BY THE GENERAL SERVICE OFFICE, A.A.

Blijvriend

Toen liet mijn partner mij achter met onze zoon in haar armen. Ik begreep nog steeds niet... dat ze, omdat ze nergens in Polen kon wonen, liever naar het onbekende ging met het kind in haar armen dan met mij onder één dak te blijven. Op een dag ging ik naar Polen en ik kondigde op 'Bla Bla Car' aan dat ik iemand als passagier zou meenemen. Zijn naam was Rafał. Hij was van dezelfde leeftijd, na een paar uur prettig gesprek bleek dat hij al een vergelijkbare tijd niet meer had

Ze ging - met onze zoon in haar armen

gedronken als ik, onze drinkgeschiedenis was vergelijkbaar. We hadden gemeenschappelijke vrienden en plekken om te feesten. Tijdens het gesprek merkte ik echter dat de man anders was dan ik. Zijn ogen lachten duidelijk! Ik merkte dat hij gewoon blij was!

Sereniteit

Het zat me dwars... dus aan het einde van de reis vroeg ik: Wat doe jij om die ogen zo te laten lachen? Jij lijkt gelukkig terwijl ik nog steeds nerveus en ongelukkig ben. Hij antwoordde dat hij AA-bijeenkomsten bijwoont en werkt met het 12-stappenprogramma, de herstellmethode die door de gemeenschap wordt voorgesteld. Ik geloofde hem! Na terugkomst in Den Haag, waar ik destijds woonde, zette ik mijn eerste stappen naar een AA-bijeenkomst... Nu weet ik dat wat ik in zijn ogen zag Sereniteit was. Dat onafhankelijke pogingen tot herstel een Klem zijn.

Onbaatzuchtige hulp

De ontmoeting met Rafał onderweg was een wonder in mijn leven en ik ben er nog elke dag dankbaar voor. Ik heb geleerd dat herstel echt kan plaatsvinden als je met collega-verslaafden praat en vooral als je onbaatzuchtige hulp aan een ander aanbiedt. Dankzij het twaalfstappenprogramma kon ik de last van slechte daden uit het verleden, zelfmedelijden en wroeging kwijtraken. Hij leerde me ook om niet voortdurend in de toekomst te blijven, want die bestaat vooral uit verwachtingen. Ik ben hier en nu! Ik probeer in het reine te komen met wat ik niet kan veranderen, en verander wat ik wel kan veranderen.

Het Beste Bajesboek van 2023

‘De Wereld van Sofie’ als stripboek

‘De wereld van Sofie’, nu ook als stripverhaal, is dé aanrader voor iedereen die wil lezen en zichzelf wil ontwikkelen en iets begrijpen van het leven en onze samenleving, maar die daar dan ook de tijd voor moet hebben. En verdomd, die tijd heb jij!

Theo Knippenberg

Duizenden boeken heb ik in dit leven gelezen (waaronder honderden die ik zelf heb uitgegeven als BulkBoek). Slechts heel-af-en-toe kwam ik daarbij een boek tegen waarvan ik dacht: ‘Zo, nu gaat iedereen even dit boek lezen en ik wil de hele week niemand meer buiten op straat zien spelen voordat zij/hij het tot de laatste bladzijde verslonden heeft.’

Zo’n boek was het oorspronkelijk als kinderboek bedoelde, maar vooral door miljoenen volwassenen gewaardeerde en gelezen boek ‘De wereld van Sofie’ van de Noorse schrijver Jostein Gaarder. Het verscheen voor het eerst in 1994, werd in meer dan veertig talen vertaald en is sindsdien een wereldwijde giga-bestseller.

Brr.. filosofie?

Bizar eigenlijk, want het verhaal gaat over het aller moeilijkste onderwerp op aarde: de filosofie. Het gaat over vragen als ‘Waarom besta ik?’, ‘Wie ben ik écht?’ en – in jouw geval misschien – ‘Waarom zit ik hier?’

Want de filosofie houdt zich bezig met de fundamentele vragen over zaken als het bestaan, de werkelijkheid, de rede, normen en waarden, taal en het menselijke verstand.

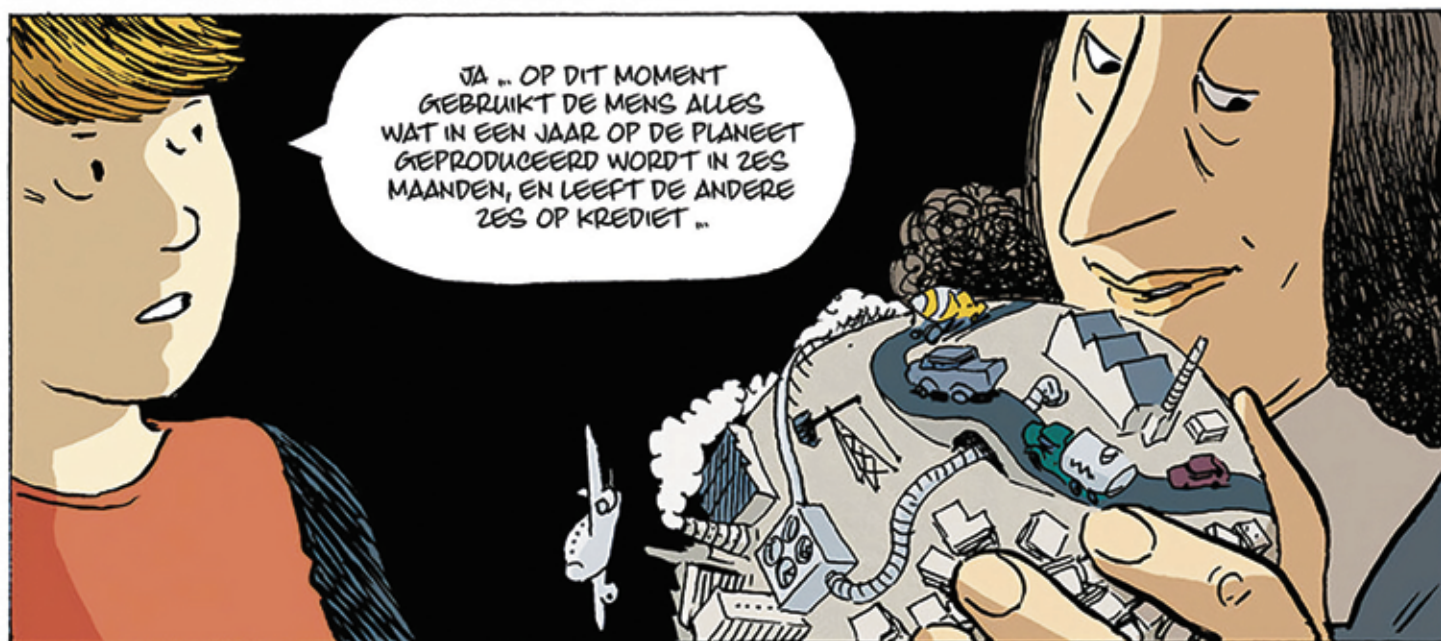
Leren van het verleden

‘De wereld van Sofie’ beschrijft helder en begrijpelijk hoe boeken en geschriften, schrijvers en lezers al eeuwenlang de wereld om ons heen vorm geven. Wij leren van het verleden. Onder andere door het lezen en heroverwegen van wat anderen voor hen hadden gedacht. Het boek laat bijvoorbeeld zien hoe de mens zichzelf altijd meer ervaart als een vervolg op het verleden dan op het begin van een toekomst, en meer als nakomeling van lang gestorven generaties dan als stamvader van komende generaties.

Geen zware kost

Zoals ik dit hier in de Bonjo beschrijf klinkt het nog als ‘zware kost’ maar het knappe van ‘De wereld van Sofie’ is dat Jostein Gaarder je op een leuke, luchtige, toegankelijke, humoristische en meeslepde manier alles vertelt over de geschiedenis van filosofie, filosofen en hun gedachtegoed.

We zijn nu dertig jaar (en meer dan vijftig miljoen lezers !!!) verder en in één-klap is dit meesterwerk nu nóg toegankelijker geworden. Dankzij een

nieuwe prachtige stripversie in twee hele dikke delen.

Intrigerend boek

‘De wereld van Sofie’ als beeldroman (chique benaming voor stripverhaal...)

maakt het belangrijke en vooral wijze verhaal op een nieuwe manier toegankelijk. Het is nóg meer een spannend verhaal, een detective en een naslagwerk in één: een intrigerend boek dat iedereen zal aanspreken die iets over zichzelf en de wereld om

zich heen wil leren.

Maar je moet er de tijd voor nemen, om ideeën te laten bezinken, er mee in slaap te vallen, en die tijd heb jij. Zie dat nu ook maar eens een keer als een voorrecht en in elk geval als een voorsprong.

JUST Team helpt lvb'ers in A'dam en de Zaanstreek

Een nieuwe start na de bajes

Linda en Quint, begeleiders van het JUST Team. Foto's: Suzanne Blanchard.

Andrea Janssen

Gedetineerden met een licht verstandelijke beperking kunnen in Amsterdam en de Zaanstreek terecht bij het JUST Team. Een nieuwe start maken met JUST is simpel. De meeste cliënten van JUST zien de bajes niet meer terug. Zo'n start maken kan dus de moeite waard zijn. Nou ja, moeite – elke casemanager kent de weg naar JUST.

Sinds vijf jaar staat het JUST Team in de stad Amsterdam en in de Zaanstreek klaar om mensen met een licht verstandelijke beperking te begeleiden. De begeleiders helpen bij alles wat bij het leven hoort: een woning vinden, geld, werk of studie. Of bij problemen in familie, verslaving of op het rechte pad blijven.

Geen wachttijd

Het leven na de gevangenis gaat niet altijd over rozen. Daarom is hulp belangrijk. De mensen van JUST werken de mensen samen met justitie en reclassering om iedere cliënt de beste ondersteuning te bieden. Wie de bajespoort uitloopt hoeft niet te wachten. Hij of zij kan meteen contact opnemen

met JUST. Geen wachttijd, gewoon direct hulp en begeleiding.

Ervaren helpers

De helpers bij JUST, zoals Quint, Linda, en Mohamed, zijn er niet alleen om te ondersteunen, maar ook om te luisteren. Mohamed deelt zijn eigen ervaringen, zodat er begrip over en weer kan komen. Want hij heeft ook vast gezeten en veel meegemaakt.

Mohamed: "Als zoon van gescheiden ouders zag ik hoe moeilijk het was voor mijn alleenstaande moeder om mee te draaien in de maatschappij. Ook in de wijk waar ik woonde, zag ik dat er veel ondersteuning nodig was. Juist die achtergrond heeft me de drijfveer gegeven om

mensen te willen helpen. Om te laten zien dat er wél mensen zijn die om je geven en het beste met je voorhebben."

'Niks is mooier...'

De mensen van JUST begrijpen dat iemands verleden niet bepaalt wie hij of zij nu is. Linda van JUST over haar werk: "Het geeft mij veel energie om er te zijn voor mensen die om wat voor reden dan ook zijn vastgelopen. Het kan iedereen overkomen. Iedereen heeft een verhaal, ook mijn cliënten. Niks is mooier dan dat je mensen kunt ondersteunen om hun kracht en vertrouwen weer terug te winnen. Niks is mooier dan dat mensen het leven weer zien zitten."

'Zoiets raakt je...'

Ook collega Quint van JUST houdt van zijn werk: "Vorige week belde een oud-client me onverwacht. Met zijn ernstige verslaving en heel veel

dealers om hem heen was Amsterdam niet de beste plek voor hem om te zijn. Toen hebben we voor hem een mooie begeleide woonvorm gevonden ver buiten de stad. Hij vertelde me dat het goed met hem ging en dat hij toch zijn plekje had gevonden. Zoiets raakt je wel."

Creatief denken

De helpers van JUST hebben de vrijheid om met hun cliënten creatieve oplossingen te bedenken voor hun situatie. Ze zijn er om te ondersteunen, zonder oordeel. En ze willen niets liever dan helpen bouwen aan een positieve toekomst voor iedere cliënt.

Contact opnemen

De casemanager is de man of vrouw in de bajes om iets te regelen voor wie vrijkomt. Die kan contact opnemen met het Just Team en iemand aanmelden. Ook de reclassering kan daarvoor zorgen.

Adverteren
in de Bonjo
brengt u
in de bajes

WASSENAAR
STRAFRECHTADVOCATUUR

**FIGHT
FOR
FREEDOM**

TEL: 073 - 302 00 05
WASSENAARSTRAFRECHT.NL

Vasco Chorus Advocatuur

Genoeg gezeten?
Problemen met faseren?
Loop met mr. V.S.J. Chorus
uw vrijheid tegemoet!
Uw specialist in klacht-
en strafzaken.

Neem vrijblijvend contact
op:
06-19379730
www.vascochorus.com

Strafcassatie
Mr. M.W. Stoet
Cassatie specialist
- 25 jaar ervaring -

Lid vcas/hvsa - Toevoeging/ 'pro deo' mogelijk - persoonlijke benadering
Stoet en Krijger advocaten - tel: 070-3463839 - stoet@stoet-krijger.nl

Hoe de werkelijkheid de fantasie overtreft

Het Misdaadverhaal is van alle tijden

Misdaadverhalen bestaan er in alle soorten en maten, en de misdaden daarin worden opgelost door hele volksstammen vreemde vogels. Van extreem bemoeizuchtige oude dametjes (miss Marple) tot corpulente priesters (father Brown) en van verslaafde excentriekelingen als Sherlock Holmes tot slechtbetaalde whiskydrinkende privédetectives als Philip Marlowe. Veel politiemensen uiteraard zoals commissaris Maigret (ook voormalige trouwens als Hercule Poirot), natuurlijk de nodige advocaten als Perry Mason, en zelfs een rechter, de Japanse Rechter Ooka.

Theo Knippenberg

Van al deze speurneuzen is Rechter Ooka absoluut de meest onwaarschijnlijke, maar waar al die andere speurders verzonnen zijn, heeft juist Rechter Ooka echt bestaan. Rechter Ooka leefde van 1677 tot 1751. Hij was rechter in Tokio, dat in die dagen nog Edo heette, en werd daar later ook burgemeester en hij richtte er de wereldberoemd geworden brandweer van Edo op.

Sjogoen

In Ooka's dagen was Japan nageoeg hermetisch van de rest van de wereld afgesloten.

De keizer speelde toen geen enkele rol in het politieke leven, de familie van de Tokoegawa's regeerde het land, en een van hen vervulde de dictatoriale rol van 'Sjogoen', de heerser die met ijzeren vuist regeerde: Japan was het eerste land dat een geheime politie kende.

In zo'n keiharde politiestaat waar meedogenloos recht werd gesproken, verschijnt dan aan het begin van de achttiende eeuw ene Rechter Ooka, een man die tegen de gebruikelijke foltering is, alles in het werk stelt om onschuldige verdachten vrij te spreken, maar die ook niets ongemoeid laat om werkelijke misdadigers te ontmaskeren.

Subtiel waarnemen

Rechter Ooka gaat daarbij uit van een geheel nieuwe methode, die van het psychologische inzicht en van het subtiel bezien van de feiten en omstandigheden. Zijn rechtszaken trokken de aandacht van

het volk en werden breedvoerig naverteld door de straatvertellers op de hoeken van de straten in Edo. Zo groeide rechter Ooka van een bestaande figuur tenslotte uit tot een soort mythische oosterse filosofische speurder.

Het eiland van Benten

In onze wereld werden de Rechter Ooka verhalen vorige eeuw herverteld door de schrijver en dichter Bertus Aafjes (1914-1993). Hij hoorde Japanse straatvertellers op de hoeken van de straten in Tokio aan voorbijgangers vertellen over rechtszaken die zich daar tweeëneenhalve eeuw geleden hadden afgespeeld. Aafjes vond niet alleen tientallen Rechter Ooka verhalen maar ook het graf van de rechter, onder eeuwenoude bomen op een klein kerkhof in de schaduw van een tempel. Op een steenworp van zijn graf ruist de branding van de grote Stille Oceaan en - bij helder weer - zie je in de purperen zee het donkerpaarse eiland van Benten, de Japanse godin van de liefde.

Meermalen bezocht Aafjes dat graf en offerde er voor de zielenrust van de rechter wierookstokjes die hij, op Japanse wijze, brandde in de offerlantarn voor het graf.

En ons bracht hij deze Japanse misdaadverhalen, vol Oosterse wijsheden en altijd eindigend met een Haiku, een typisch Japanse dichtvorm.

P.S.: Het hier afgedrukte verhaal verscheen een halve eeuw geleden, lang voordat de eerste Sushi ons land bereikte.

—
*Japan
had als
eerste land
geheime
politie*
—

—
*Rechter
Ooka
heeft echt
bestaan*
—

Verhaal over de meest onwaarschijnlijke speurneus

De ontmoeting is het begin van het afscheid Of de zaak van de gestolen geur

Bertus Aafjes

Japanners zijn geen vleeseters. Het boeddhisme verbiedt het doden van levende wezens. Rundvlees was tot vorige eeuw onbekend in Japan en de enige koe op het hele eilandenrijk was toen de koe in de tuin van de Engelse ambassadeur. Omdat het Japanse volk toch leven moest maakte het een uitzondering op de boeddhistische regels en at vis.

Geen volk ter wereld eet zoveel vis en op zoveel verschillende wijzen. Een van de geliefkoosde Japanse gerechten is rauwe vis. In een stad als Tokio ziet men in iedere winkelstraat een eetzaak waar men rauwe vis kan eten. In een lakrode doos bevinden zich dunne schijven rauwe kreeft, rauwe haring, rauwe garnalen en rauwe paling. Deze verorbert de liefhebber met de eetstokjes, nadat hij de schijven vis eerst heeft ondergedompeld in een kom gevuld met saus van sojabonen, pittig gemaakt met radijs en azijn.

In de warenhuizen of bij de straatventers kan men overal gedroogde vis in zakjes kopen, de zakjes zijn gevuld met visjes die soms niet groter zijn dan een speld, en waarop de liefhebber knabbelt als op zoutjes. Men koopt zo'n zakje als bij ons een zakje frites. Of men vraagt een zakje met vliedsdunne plakjes inktvis, die hard zijn als ebbenhout. De koper kauwt erop tot ze zacht zijn: want al kauwend wordt de gedroogde vis in de mond weer week: het is als het kauwen op kauwgom.

De grote voedselbron van Japan is de zee en gelukkig voor de Japanners ligt Japan bijna nergens meer dan vijfenzeventig kilometer van de zee, zodat men overal in het land van de Rijzende Zon verse vis kan eten. Vissers vissen de kusten en zeeën af naar alles wat de zee in haar schoot verbergt, van de vele soorten wier tot de vele soorten inktvis. Er bestaan talloze getuigenissen van schrijvers dat de vis gevangen in Japanse wateren, beter smaakt dan welke vis ter wereld ook.

Een keer in het jaar houden de vissers, die hun levensgevaarlijk beroep vaak onder de moeilijkste omstandigheden uitoefenen, een dienst in een boeddhistische tempel voor de zielenrust van de vissen, die zij gedurende het jaar gevangen hebben en gedood.

Gebakken vis is een bijzondere lekkernij in Japan. Hij wordt klaargemaakt in aparte gebakken-vis-winkeltjes die vaak beroemd zijn om hun koks of fameuze eigenaars. Tempura heten

deze eethuisjes. Men krijgt er niet alleen de meest wonderlijke vis opgediend - gebakken inktvis, zeepaling en allerlei wonderlijke schaaldieren - maar de gebakken vis gaat vergezeld van nog wonderlijker bijgerechten als kommetjes zeewier, bamboespruiten, varen punten, paddenstoelen en bloemblaadjes van de chrysaant, voor welke bloem men ook eens in het jaar een dodendienst houdt. Dit alles gaat vergezeld van de kom vol gebolde droge rijst, want zonder rijst is een Japanse maaltijd ondenkbaar.

De tempura-eethuisjes zijn al eeuwen oud. Twee en een halve eeuw geleden, toen Ooka rechter in Edo was, vond men ze ook reeds in menige straat, herkenbaar aan hun grote lampion, die als een groteske gele maan of wijnrode planeet voor de gevel zweefde, met de naam van de hemelse eigenaar in donkere karakters op de bol aangebracht.

Boven zulk een eethuisje nu woonde in die dagen een arme student op een gehuurde kamer. Hij had een opgeruimd karakter. De eigenaar van het eethuis echter was een hoogst onaangenaam mens en een verschrikkelijke gierigaard. Op zekere dag hoorde hij hoe de arme student bezoek had van andere arme studenten.

**'Smaak is voor
driekwart geur,
zie je'**

De vrienden beklagden zich erover dat zij zich nooit iets anders dan rijst konden veroorloven. 'Ach,' zei de opgeruimde student: 'ik eet mijn rijst iedere dag als de eigenaar van het eethuis vis bakt. De geur wandelt dan de trap op en ik heb het gevoel of ik rijst met vis eet. Ik onderscheid zelfs de soorten vis. Gebakken garnalen. Gebakken kreeft. Gebakken zeepaling. Smaak zie je, is immers voor driekwart geur,' voegde hij er luchtig aan toe.

De eigenaar van het eethuis hoorde dit en rende woedend de trap op. 'Je betaalt voor de vislucht,' snauwde hij, 'of ik klaag je aan voor het feit dat je vislucht steelt.' De student antwoordde: 'Een geur is een geur. En ieder heeft het recht de geuren op te snuiven die hij wil. Ik betaal geen cent.'

De eethuiseigenaar, half buiten zinnen bij de gedachte dat iemand iets van hem voor niets kreeg, bracht de zaak voor het gerecht. Rechter Ooka zat voor. 'En niet alleen, edelachtbare, dat hij zich de geur van mijn gebakken vis in het algemeen toe-eigent,' riep de gierige visverkoper woedend uit. 'Hij onderscheidt zelfs de geur van de visgerechten afzonderlijk. Gebakken zeepaling. Gebakken kreeft ..'

'En gebakken garnalen,' knikte Ooka welwillend. En tot ieders verbazing verklaarde hij de student schuldig. 'Iemand van zijn eigendom beroven is diefstal,' zei hij. 'En ik zie niet in, waarom een geur geen eigendom zou zijn, ook al heeft hij de braadpan reeds verlaten. Als uw hond de straat opwandelt kan toch ook niet iedereen hem grijpen en zeggen: dat is mijn hond.'

De student was met stomheid geslagen. De eigenaar van het eethuis daarentegen was in de zevende hemel. 'Hoeveel geld heb je?' vroeg rechter Ooka de student. 'Enkele zilverstukken en een aantal koperstukken, edelachtbare,' zei de student met benepen stem. 'Vijf gulden te saam. Juist genoeg om mijn huur te betalen. Als ik die niet betaal lig ik op straat.'

'Ik word hier niet geraadpleegd over de straat, ik word hier geraadpleegd over geuren,' antwoordde de rechter. 'Laat je geld eens zien.' De jongeman stak zijn hand uit. Ooka knikte bedachtzaam. 'Doe het eens van je ene hand in de

andere,' vervolgde hij. Hij luisterde een ogenblik naar de klank van het geld en zei toen tot de eigenaar van het eethuis: 'Je bent betaald. Als je weer eens moeilijkheden hebt, breng het dan terstond voor het hof.'

'Maar edelachtbare,' zei de eigenaar van het eethuis, 'ik heb niets ontvangen. De dief deed alleen zijn geld van zijn ene hand naar zijn andere.' Ooka staaarde de eethuiseigenaar minzaam aan. 'Een straf,' zei hij, 'moet evenredig zijn aan de misdaad. De student heeft genoten van de geur van garnalen, kreeft en zeepaling. En u heeft daarjuist genoten van de klank van zilvergeld en kopergeld. Het gerecht stelt bij deze vast dat de geur van vis betaalbaar is met de klank van geld.'

**De klank van
zilvergeld en
kopergeld...**

Toen rechter Ooka die avond naar huis wandelde, hoorde hij snelle voetstappen achter zich. Het waren de voetstappen van de student die hem inhaalde en hem bedankte. 'U bent de wijste man van heel Edo,' zei de arme student in oprechte bewondering.

Rechter Ooka glimlachte. Wandelend door de straat, waar aan weerszijden parelhandelaars en verkopers van jade hun winkels gevestigd hadden, had hij zojuist in gedachten een vers vervaardigd waarvan de regels nog in zijn hoofd gonsden. De rechter mompelde:

*Ik steeg
tot de hoogste graad*

*van weten en voelen
en viel toen*

in een oceaan van leegte.

Dit beseffend

kocht ik

*in de winkel van de parelhandelaar
de schelp van de oester*

Wel, jongeman,' besloot de rechter. 'Zoals een boeddhistische wijze gezegd heeft: De ontmoeting is het begin van het afscheid.' En glimlachend vervolgde hij daarop zijn weg.

Ashley kookt samen met gedetineerden

Tarte tatin van appel

Ik ben Ashley en ik werk sinds begin 2023 voor Sodexo. Voordat ik bij Sodexo aan de slag ben gegaan, was ik chef kok in verschillende restaurants. Ook ben ik gecertificeerd leermeester. Het leukste aan mijn vak vind ik dat ik mijn passie kan delen met anderen. Mijn passie is ook om mensen nieuwe skills aan te leren, daarom ben ik bij Sodexo voor de DJI-opdracht gaan werken. Als ik ergens voor ga, wil ik het juiste er uit halen.

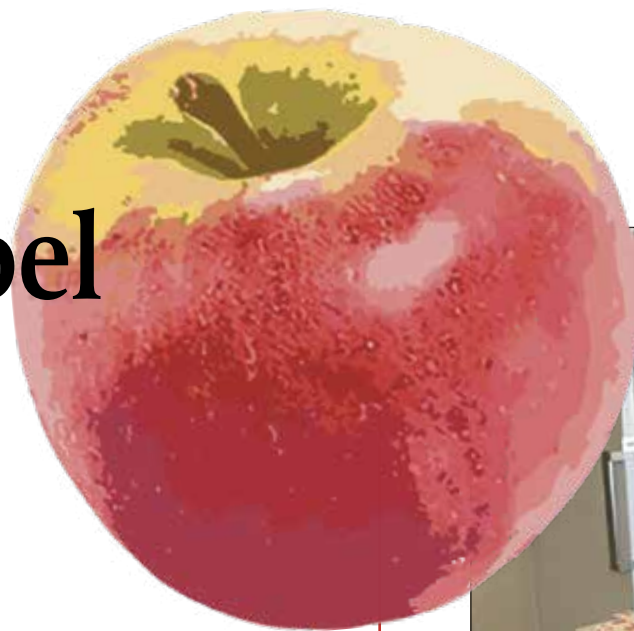
Mijn uitdaging is dan ook om gedetineerden te motiveren en te stimuleren, om misschien wel na hun re-integratie proces een baan aan te kunnen bieden binnen Sodexo. Als leermeester bied ik verschillende soorten kookworkshops aan. De eerste vorm is: Samen koken met de gedetineerden en dat met een recept waar alles stap voor stap wordt uitgelegd met als basis ingrediënten uit de foodbox (samen doen). De tweede vorm is: Verschillende bereidingswijzen laten zien van hetzelfde product. Die kunnen we dan toepassen vanuit de food box (laat ik dan zien in een demo). Bijvoorbeeld een bloemkool of spruitjes. De derde vorm is: Gedetineerden geven aan wat ze graag willen leren en koken (samen uit voeren).

Daarnaast hebben wij nog workshops zoals snijtechnieken, hygiëne en meer. Die gaan nog wat dieper in op vaardigheden.

Het recept

Hier een voorbeeld van een recept dat ik samen met gedetineerden in Veenhuizen heb gemaakt. Ik krijg vaak te horen dat er veel fruit of andere producten over zijn en deze dan weg gegooid worden, wat natuurlijk zonde is. Daarom kijken de gedetineerden en ik samen naar oplossingen om voedsel verspilling tegen te gaan.

Je kunt heel veel met fruit en andere producten die over zijn en daar bedenk ik dan wat lekkers op. Wij hebben toen tarte tatin gemaakt van appel met ingrediënten die op dat moment over en voor handen waren. Met de volgende ingrediënten en bereidingswijze.

Ingrediënten

* 6 appels	voor het deeg:
* 150 gr suiker	* 1 ei
* 50 gr boter, op kamertemperatuur	* 100 gr boter
* 40 ml water	* 100 gr bloem
* snufje zout	* 50 gr cornflakes
	* 50 gr suiker

Bereiding

- * Zorg ervoor dat de cornflakes heel fijn gemalen zijn (ongeveer zoals bloem).
- * Klop 100 gram boter met 50 gram suiker en een snufje zout zacht in een kom of keukenmachine.
- * Breek het ei erboven en meng erdoor. Voeg de bloem er beetje bij beetje aan toe samen met de cornflakes.
- * Kneed deze ingrediënten tot een mooie deegbal en leg deze in bakpapier of huishoudfolie minimaal 30 minuten in de koelkast.
- * Vet de taartvorm in en verwarm de oven voor op 180 graden.
- * Snijd de appels in vieren (of door de helft, als het hele kleine appels zijn), schil ze en verwijder het klokhuis.
- * Maak nu de karamel. Op zich is dit niet moeilijk, maar even een aandachtspuntje als dat je nog nooit eerder gedaan hebt. Blijf vooral bij de pan en heb geduld, dan komt het goed. Doe het zo:
 - * Neem een koekenpan (anti-aanbak). Doe hierin 150 gr suiker en 40 ml water – draai een rondje met de steel zodat het water zich vermengt met de suiker. Leg de 50 gr boter vast klaar.
 - * Zet de pan met suiker op een laag vuurtje. Blijf roeren (zodat de suiker oplost in het water) tot het geheel gaat koken. Zodra het suiker-water-mengsel kookt, roer je niet meer, ook al denk je dat het niet goed gaat.
 - * Het suikerwater gaat lekker borrelen en na een paar minuten begint het licht te kleuren. Als het aan de ene kant van de pan wat sneller bruin kleurt dan aan de andere kant, dan rol je de pan zachtjes rond met de steel. Dan vermengt alles zich mooi.
 - * Als jij denkt dat de karamel de juiste kleur heeft, dan haal je de pan van het vuur. Wacht een paar seconden en voeg dan de klont boter toe. Die wordt snel opgenomen en dat kan even flink pruttelen.
- * Je karamel is klaar! Leg de stukjes appel in de karamel en laat 15 minuten op vrij hoog vuur smoren. De appels beginnen nu al een beetje te koken en ze nemen de karamel goed op. Giet de appels en de karamel daarna samen in een ingevette taartvorm. Verspreid de stukjes appel.
- * Haal het zelfgemaakte deeg uit de koelkast. Leg het deeg tussen twee vellen bakpapier en rol het uit tot een plak van 3 mm-4mm dik die past over de taartvorm. Bekleed de vorm met het deeg. Duw het deeg met je vingers goed aan tegen de rand van de vorm. Duw met een platte hand ook op het midden van het deeg, zodat dat dicht op de appels komt te liggen en je de appels gelijktijdig nog wat beter uitspreidt in de vorm.
- * Maak in het midden van het deeg een klein gaatje met een scherp mes. Bak de taart in circa 25 minuten goudbruin. De taart is klaar als het deeg er gebakken uitziet en de karamel aan de zijkanten begint op te borrelen boven het deeg.

EREDIVISIE VOETBAL

22. RONDE

16.02.2024		
20:00	PSV	Heracles Almelo
17.02.2024		
18:45	Sparta Rotterdam	SBV Excelsior
18:45	Fortuna Sittard	AZ Alkmaar
21:00	sc Heerenveen	Go Ahead Eagles
21:00	PEC Zwolle	Almere City FC
18.02.2024		
12:15	FC Twente	FC Utrecht
14:30	AFC Ajax	NEC Nijmegen
14:30	Vitesse	FC Volendam
16:45	Feyenoord	RKC Waalwijk

23. RONDE

23.02.2024		
20:00	FC Utrecht	Heracles Almelo
24.02.2024		
18:45	RKC Waalwijk	Fortuna Sittard
20:00	PEC Zwolle	PSV
21:00	NEC Nijmegen	Sparta Rotterdam
25.02.2024		
12:15	SBV Excelsior	Vitesse
14:30	Almere City FC	Feyenoord
14:30	FC Twente	Go Ahead Eagles
16:45	AZ Alkmaar	AFC Ajax
20:00	FC Volendam	sc Heerenveen

24. RONDE

01.03.2024		
20:00	FC Volendam	NEC Nijmegen
02.03.2024		
18:45	Go Ahead Eagles	RKC Waalwijk
20:00	Vitesse	FC Twente
21:00	Sparta Rotterdam	AZ Alkmaar
03.03.2024		
12:15	AFC Ajax	FC Utrecht
14:30	PSV	Feyenoord
14:30	sc Heerenveen	PEC Zwolle
16:45	Fortuna Sittard	SBV Excelsior
20:00	Heracles Almelo	Almere City FC

25. RONDE

08.03.2024		
20:00	Go Ahead Eagles	PSV
09.03.2024		
18:45	FC Twente	Sparta Rotterdam
20:00	Almere City FC	FC Utrecht
21:00	RKC Waalwijk	Vitesse
10.03.2024		
12:15	AZ Alkmaar	SBV Excelsior
14:30	PEC Zwolle	FC Volendam
14:30	AFC Ajax	Fortuna Sittard
16:45	NEC Nijmegen	sc Heerenveen
20:00	Feyenoord	Heracles Almelo

26. RONDE

15.03.2024		
20:00	Heracles Almelo	Go Ahead Eagles
16.03.2024		
18:45	Fortuna Sittard	PEC Zwolle
20:00	SBV Excelsior	RKC Waalwijk
21:00	Vitesse	Almere City FC
17.03.2024		
12:15	FC Volendam	AZ Alkmaar
14:30	FC Utrecht	NEC Nijmegen
14:30	sc Heerenveen	Feyenoord
16:45	Sparta Rotterdam	AFC Ajax
20:00	PSV	FC Twente

27. RONDE

30.03.2024		
16:30	NEC Nijmegen	PSV
18:45	Sparta Rotterdam	Fortuna Sittard
20:00	Go Ahead Eagles	SBV Excelsior
20:00	RKC Waalwijk	sc Heerenveen
21:00	AZ Alkmaar	Vitesse
31.03.2024		
12:15	PEC Zwolle	AFC Ajax
14:30	Feyenoord	FC Utrecht
14:30	FC Twente	Heracles Almelo
16:45	Almere City FC	FC Volendam

28. RONDE

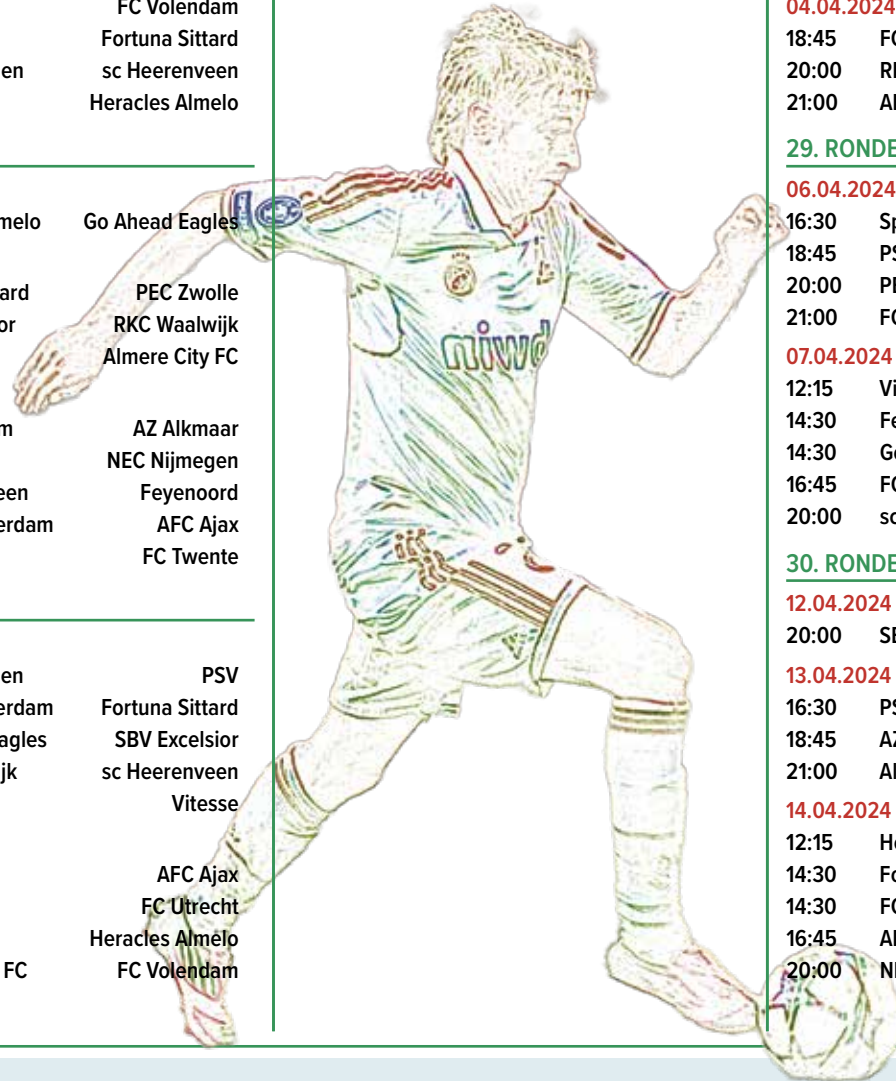
02.04.2024		
18:45	Vitesse	Sparta Rotterdam
20:00	SBV Excelsior	PSV
21:00	Fortuna Sittard	NEC Nijmegen
03.04.2024		
18:45	Heracles Almelo	AZ Alkmaar
20:00	FC Utrecht	PEC Zwolle
21:00	sc Heerenveen	FC Twente
04.04.2024		
18:45	FC Volendam	Feyenoord
20:00	RKC Waalwijk	Almere City FC
21:00	AFC Ajax	Go Ahead Eagles

29. RONDE

06.04.2024		
16:30	Sparta Rotterdam	Heracles Almelo
18:45	PSV	AZ Alkmaar
20:00	PEC Zwolle	SBV Excelsior
21:00	FC Twente	Fortuna Sittard
07.04.2024		
12:15	Vitesse	NEC Nijmegen
14:30	Feyenoord	AFC Ajax
14:30	Go Ahead Eagles	Almere City FC
16:45	FC Volendam	RKC Waalwijk
20:00	sc Heerenveen	FC Utrecht

30. RONDE

12.04.2024		
20:00	SBV Excelsior	FC Volendam
13.04.2024		
16:30	PSV	Vitesse
18:45	AZ Alkmaar	RKC Waalwijk
21:00	Almere City FC	Sparta Rotterdam
14.04.2024		
12:15	Heracles Almelo	sc Heerenveen
14:30	Fortuna Sittard	Feyenoord
14:30	FC Utrecht	Go Ahead Eagles
16:45	AFC Ajax	FC Twente
20:00	NEC Nijmegen	SBV Excelsior

Overig

- 15-8 februari Schaatsen WK afstanden
- 15-17 maart WK Shorttrack Rotterdam
- 31 maart Ronde van Vlaanderen
- 14 april Marathon van Rotterdam
- 14 april Wielrennen Amstel Gold Race

DE PREE ADVOCATUUR

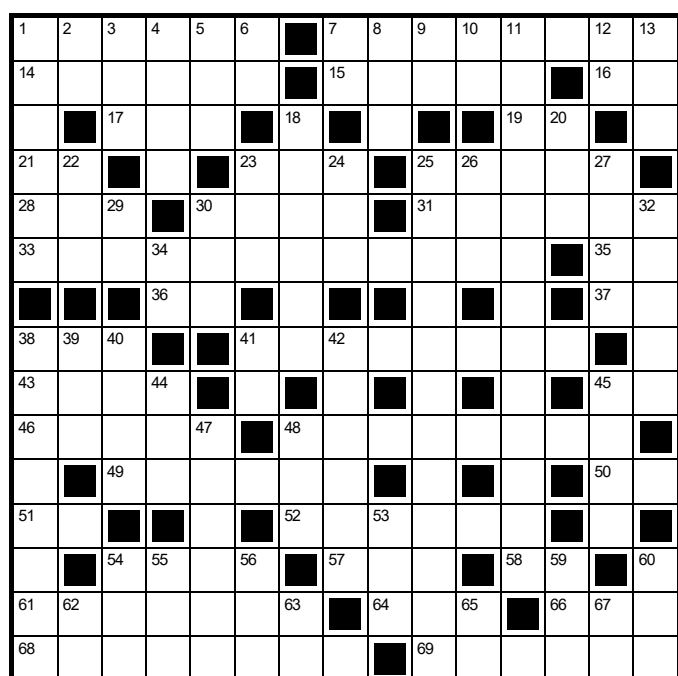
DÉ SPECIALIST IN MOORDZAKEN

030 - 22 71 821
www.advocaatinmoordzaken.nl

Moordzaken waarin De Pree Advocatuur een verdachte heeft bijgestaan:

- Het liquidatieonderzoek Eris (loopt nog: eerste aanleg vrijspraak)
- De klike-moord (lagere straf in hoger beroep)
- De drugsmoord in Bergen aan Zee (loopt nog: eerste aanleg vrijspraak)
- De moord op Gosia (lagere straf in hoger beroep)
- De Friese festivalmoord (ondanks twijfel bij AG, Hoge Raad niet opnieuw)
- De moord op eigen vader (toepassing jeugdstrafrecht)
- De (zelf)moord op Freddy Jansen (vrijspraak)
- De moord op Remon Neervoort (werkstraf)
- De kettingzaagmoord (loopt nog)
- Moord binnen drugscircuit in Arnhem (loopt nog)

BONJO BAJES PUZZEL

BUZING Puzzels

Horizontaal

1. Smalle greppel - 7. Dieptelood - 14. Naar het genoemde - 15. Kan in Rotterdam aan je voordeur hangen - 16. Italiaanse rivier - 17. Vluchtige stof - 19. Algemeen overleg - 21. Laagwater - 23. Zuigspaan - 25. Edel gas - 28. Boom - 30. Donkere kamer - 31. Notie - 33. Vooraanstaande criminologe - 35. Onmeetbaar getal - 36. Als boven - 37. Ter zake - 38. Uitroep van medelijden - 41. Cursusleidster criminologie in de bak - 43. Vuurverschijnsel - 45. Soort verzekering - 46. Zonder vocht - 48. Nederlands woord voor mediation - 49. Verharde weg - 50. Dwarsmast - 51. Numero - 52. Deskundige - 54. Zootje - 57. Koor - 58. Dochter van (afk.) - 61. Inmenging - 64. Lokroep - 66. Zwarte bijl - 68. Bestuurster - 69. Drukke.

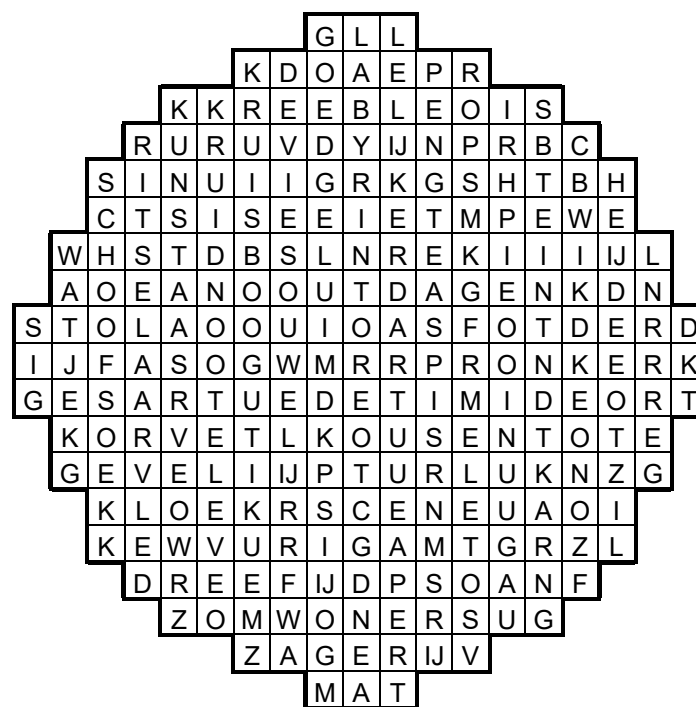
Verticaal

1. Het niet leukevan Sam - 2. Regeringsreglement - 3. Akelig - 4. Zeearm - 5. Zangstem - 6. Daar - 7. Computer - 8. Griekse godin - 9. Inkomstenbelasting - 10. Leraar - 11. Wie moeite heeft met lezen wordt zo genoemd - 12. Voorzetsel - 13. Verdroogd - 18. Citroenschil - 20. Gehoororgaan - 22. Turkse vorst - 23. Oude lap - 24. Werkplaats - 25. Wie het strafrecht wil afschaffen - 26. Kippenloop - 27. Op 't kantje - 29. Public relations - 30. De Nederlandsche Bank (afk.) - 32. Italiaans gerecht - 34. Anonieme Alcoholisten - 38. Alledaags - 39. Centrale ondernemingsraad (afk.) - 40. Wervelwind - 41. Persoonlijk vnv. - 42. Kantoorgerei - 44. Armoedige woning - 45. Rechter die zijn ervaringen deelt - 47. Beetpakken - 48. Tam - 53. Bedrog - 54. Bij geen gehoor - 55. Tijdstip - 56. Stel - 59. Ton - 60. Zo spoedig mogelijk - 62. Neon - 63. Bij voorbeeld - 65. Ter attentie - 67. Bazige vrouw.

OPLOSSING VAN DE PUZZEL STAAT OP PAGINA 2.

BONJO WOORDZOEKER

APERT	GOEDGELUIMD	LEEUW	SCENE
ARROGANT	IRONIE	LELIJKERD	SCHOOF
DAGEN	KIJKERS	MEEST	SLURF
DEVIES	KLOEK	MEUTE	SPIKE
DRAAK	KOORD	MINDER	STOLA
DREEF	KORVET	MODEM	TEINT
DWEIL	KOUSEN	OMWONERS	TIMIDE
ENGTE	KRIEL	OUWEL	VUNZIG
FICUS	KRUIDNOOT	PORTWIJN	VURIG
GEKTE	KRUISBOOG	PRONKER	WATJE
GESAR	KUNSTAAS	RIBBEL	ZAGERIJ
GEVEL	LABYRINT	RITSELAAR	ZEURPOT
GIRAF	LEEPHEID	ROZET	ZWIJGER

OPLOSSING VAN DE WOORDZOEKER STAAT OP PAGINA 2.

Bij Bonjo aangesloten organisaties

Aktiva	Exter-Art	PrisonLAW	Stichting Re-Boost
Alea Care	Forensisch Maatwerk	Re-Boost	Stichting SANG
aXnaga	Het 8ste Wonder	Regenboogkind	Stichting The Young Ones
Bedrijfsadvieskantoor	Informatie SteunPunt	RESO	Stichting Tijdelijk Eigen Kamer
Belangenvereniging Druggebruikers MDHG	Jong en Geliefd	Samen Door - Tragel	Stichting Visie R
Bond Belangenbehartiging Gedetineerden	Kanscreator	SimoneAtWerk	Stichting Vrij
Bureau Maatschappelijk Herstel & Reïntegratie	Kriminaliteit & Strafrecht	Stichting Agricola	Stichting Vrouw en Welzijn
Bureau Nieuwe Kansen	Landelijk Gedetineerden Commissie	Stichting Bakboord	Straatconsulaat
Chito uit Ervaring	Mainline	Stichting Blocknotes	Surant
Cliëntenservicepunt De Woenselse Poort	Mijn Reclassering	Stichting Dovo	Team Enkelband
Currentwerkt	Motiva Straatadvocaten	Stichting Duizend Handen	TIME-WORK Arbeidsbemiddeling
De Harde Leerschool	Naves mentorschap & advies	Stichting Educatie Achter Buitenlandse Trailies	Total Training Service
De Regenboog	Never Lose Hope	Stichting Eigen Kracht	Ver. Vrijwillige Hulpverlening Gedetineerden
Deeper Justice	Onterecht Gedetineerd	Stichting Juradi	Alkmaar
Detentishop Benelux B.V.	Peelgrijn educatieve onthemingstochten	Stichting Juran	Vrijwillige Hulpdienst Eindhoven
Drugspastoraat Amsterdam	Plantje voor Morgen	Stichting Moria	Vrijwillige Hulpverlening aan (ex-)Gedetineerden
Een nieuwe start	Platform Kocon	Stichting Paard in Nood	Yope
Eigen Plan	Platform Relaties van Gedetineerden	Stichting Profor	Zorgconcept

BONJO CONTACTBUREAU

ZO WERKT HET CONTACTBUREAU

1. Je stuurt je advertentie naar Bonjo contactbureau, Bos en Lommerplein 270, 1055 RW Amsterdam. 2. Bonjo stuurt de advertentie naar een beoordelingscommissie. Deze moet goedkeuring geven voor plaatsing. 3. Bij goedkeuring plaatst Bonjo je advertentie in de Bonjo en/of op de website. 4. Een reactie op een advertentie stuur je naar Bonjo contactbureau. Vermeld hierbij wel het advertentienummer anders kunnen wij je reactie niet doorsturen. Doe een postzegel op de enveloppe en stuur 'm op. 5. Als je reageert maar niet wilt dat je adres bekend wordt, vermeld je adres dan niet in je brief maar op een bijgevoegd papiertje.

Zonder je adres kunnen wij geen reacties naar je terug sturen. Een eerlijk verhaal scoort het best. Dus schrijf een brief met daarin je interesses, hoe lang je nog moet, wat je graag wilt en wat weer niet. Ieder die de site bezoekt weet dat hij/zij met een gedetineerde te maken heeft. Transparanter kan niet!

2083 Martin

Hallo jongedame uit Nederland, Mijn naam is Martin, ik ben 62 jaar oud en geboren op 17-03-1961. Ik ben 1.68 meter hoog en kalend op mijn hoofd. Ik ben geboren en getogen in Limburg en ik zoek een lieve en zorgzame vrouw vanaf 45 jaar jong, die net als ik alle geneugten van het leven kent. Mijn hobby's zijn films, televisie, muziek en eten. Mijn lievelingsmuziek is vooral Nederlandstalig zoals Frans Bauer en Marianne Weber, maar ook Pink Floyd. Qua films heb ik ook een brede smaak, van goeie actiefilms tot leuke avonturenfilms. Lijkt het je wat, schrijf me dan eens, dan kunnen we elkaar beter leren kennen. Toedeledokie, Martin

2084 Sten

Hey leuke en lieve dames, deze jongen heeft bijna alles wat hij wilt en nodig heeft in zijn leven, het enige dat nog mist is een leuke, lieve en knappe dame aan zijn zijde waarmee hij samen oud kan en mag worden...De zoektocht naar deze dame start ik door deze contactadvertentie in de Bonjo te plaatsen. Inmiddels zit mijn straf er grotendeels op. Waarom ik binnen zit heeft een gegronde reden, die ik in mijn eerste persoonlijke brief aan jou graag wil delen. Hiervoor had ik geen straf maar eigenlijk een lintje horen te krijgen...

Ik ben 25 lentes jong en hoe ik mijzelf kort beschrijf is spontaan, sportief, verzorgd, lief, zorgzaam, respectvol, vrij romantisch. Ik kan zowel een engeltje als een bengeltje zijn, die serieus is maar ook houdt van lachen, gieren en brullen, het hart op de juiste plek heeft zitten, blauwe ogen en blond haar heeft, 1.77 lang is en onder andere aardig vol staat met tattoos. Buiten heb ik een heel goed leven en ik heb dan ook weinig te klagen! Ik geniet van het leven ook al werk ik hard, ik heb meerdere eigen bedrijven/zaken zowel in het binnen- als het buitenland, maar daardoor kan ik wel zoveel leuke dingen doen, gaan uit eten, een terrasje pakken, in alle luxe op vakantie en naar mijn vakantiewoningen gaan als ik wil en nog zoveel meer...

Ik hou van gezelligheid en gewoon genieten, genieten en nog eens genieten!!! Waar ik zoekende naar ben is een dame tussen de 18 en 38 jaar jong met zowel een mooi, leuk en geweldig innerlijk als uiterlijk! Die als penvriendin wil beginnen en

– mocht dit het begin van iets moois tussen ons zijn – trouw is en serieus in het leven staat, voor huisje, boompje, beestje en een liefdevolle en stabiele toekomst samen wil gaan! Het maakt mij niet uit als je nu Nederlands, of buitenlands, blank of (licht)getint bent, en veel meer eisend ben ik niet...

Denk jij dat jij het allerlaatste puzzelstukje bent om mijn puzzel eindelijk compleet te kunnen maken? Aarzel dan niet langer, pak een pen en schrijf die allereerste brief voor mij waarin je jouw naam en leeftijd vermeldt en meer over jezelf schrijft. Doe er minimaal een foto van jou bij en stuur hem op! Zodra ik jouw brief ontvang, ga je sowieso een brief en foto(s) van mij terug krijgen en ga ik jou veel meer over mij vertellen en wat ik jou allemaal te bieden heb, want de inhoud van deze advertentie is eigenlijk niet meer dan een veel te korte samenvatting... Hopelijk krijg ik snel post van je en ik beloof en garandeer dat je hier geen spijt van zult krijgen en het die postzegel meer dan waard is! Heel veel liefs, x-je Sten

2084 John

Hi, my name is John. I'm mixed: 1/2 Dutch, 1/4 Suriname, 1/4 Portuguese. I speak, read and write Dutch, English as well as Surinamese. I'm yellow light skinned with blue eyes, fit! I sing and play guitar and love good music and good times. I seek friendship thru this method. I'm a well-functioning above average guy. Looking forward to meet someone worthy. (Je kunt ook gewoon in het Nederlands schrijven!) I'm 36, John

2086 Ramiro Romano Redouane

Hey dame, mijn naam is Ramiro, ik ben 36 jaar en ben een goed verzorgde en verzorgende sportieve man met 17 jaar werker- varing, twee MBO-diploma's en één HBO-diploma, die dagelijks de 8 stappen naar succes toepast. Ben 1.80 lang, weeg 80 kilo, ben licht getint (karamel huidskleur) en doe alles met enthousiasme, kennis en doorzettingsvermogen. Ben op dit moment gelokaliseerd in Alphen aan den Rijn.

Ben op zoek naar echte liefde oftewel op zoek naar jou. Ik verlang naar een geliefde, die mij een veilig gevoel geeft, die de tijd voor me neemt, die mij niet verlaat, die mijn fouten vergeeft, die mij niet verwijt om wat ik in het verleden heb gedaan.

Een Barmhartige en Vredelievende geliefde, die een luisterend oor biedt, die me nooit beu is, die nooit moe van me wordt, bij wie ik mijn hart altijd kan luchten. Wat denk je? Vraag ik teveel? Verdien ik deze liefde?

Toch heb ik gevonden, waar ik naar verlangde. Het is de liefde van jou die ik wens. Ik wil liefde - Lang leve de liefde - Wat een liefde - Samen komen we verder. Alvast bedankt voor de terugkoppeling, tot snel, toekomstige liefde. Met vriendelijke groet, Ramiro Romano Redouane

2087 L

Hey Hoi!

Na twee jaar detentie ben ik op zoek naar leuke en aardige mensen om mee te schrijven. Zowel man als vrouw! Heb je interesse reageer dan gauw! Groet, L

2088 Giovanni

Giovanni hier voor die ene leuke dame. Ben je op zoek naar een leuke vlotte jongen die wel weet van wanten, dan ben je op het juiste adres. Ik ben 30 jaar, kom uit Zuid-Holland maar mijn afkomst is half NL half Italiaans en ja het klopt: ik kan goed koken dus haha. Naast dat ik goed kan koken hou ik ook wel van sporten, lachen, leuke dingen ben een echte levensgenieter. Alleen geniet ik nu niet omdat ik binnen zit, maar... hé ik probeer wel altijd het beste van te maken. Lang zitten hoeft ik niet meer want ik heb er al een aardige rit op zitten. Denk je dat ik wel leuk contact zou kunnen zijn, schrijf me. Misschien komt er wel meer uit dan alleen schrijven met elkaar. Ik reageer altijd dus wees niet verlegen. Tot snel. GRTS Giovanni xxx

2090 BS

Dag dames. Ik ben BS 30 jaar oud 1,85m lang en 83 kg. Grijsblauwe ogen, donker haar en een gespierde lichaamsbouw. Gestudeerd in personal training en vrije-gezel, opgegroeid in kindertehuizen en jeugdgevangenissen, dus ik ken het leven beter binnen als buiten. Ik ben veelal op de vlucht geweest en ben daardoor in veel van de mooiste plekken in Europa geweest. Helaas ging het vluchten gepaard met nieuwe criminele activiteiten waardoor een serieuze relatie er niet in zat. Het leven leven van 0-100 zonder te stoppen, zonder middenweg wetend dat mijn vrijheid elk moment weer afgepakt kan worden.

Daar waar het uitzichtloos was, maakte ik toch wel weer een weg vrij. Ja creatief ben ik wel ha ha, maar toch zit ik hier weer. Ik hecht heel veel waarde aan religie en verzorging van jezelf en ook moet er wel een wilde & onuitputtelijke ziel in je zitten. Op dit moment ben ik bezig met een boek te schrijven en zoek daarom een dame om samen het boek mee te maken. Iedereen heeft een verhaal, maar ik ben op zoek naar jou. Jij die veel heeft meegemaakt, doorgezet heeft in tijden van onraad en een uniek verhaal heeft. Ook ben ik benieuwd of er iemand is van het andere

Voel jij je aangesproken?

geslacht die net zo'n vechtershart heeft als ik. Voel jij je aangesproken? Laten we schrijven, verhalen uitwisselen en kijken of we wat bijzonders en unieks kunnen laten ontstaan. Binnen of buiten altijd op zoek naar die intense uitweg.

2092 MR

Goeiedag dames ik ben 26 jaar, 1.70 kort en heb een goed gevoel voor humor als je dat aan kan :) Hou me graag bezig met sporten/koken en mijn sociaal netwerk vanwege m'n bedrijf. Ik zit al een paar jaartjes vast en moet nog wel even. Ben jij die leuke spontane meid en wil je meer weten? Stuur me dan een kaartje of briefje met je nr erbij dan kletsen we gezellig wat! PS Ben dol op kookrecepten voor in de keuken.

2093 S

Hallo, ik ben S, 36 jaar oud, maar 26 zou je me ook kunnen geven. Ik heb donker haar, donkere ogen, ben heel sportief, hou van box en crossfit fitness, luister graag naar rustige muziek en af en toe reggae. Ben 1,78 lang en rond de 100 kilo. Ik zit op dit moment vast en ik heb nog een paar jaar. Via deze weg hoop ik in contact te komen met een leuke vrouw voor een mooie vriendschap of meer.

2094 Gerard

Hallo leuke dames, mijn naam is Gerard. Heb net m'n straf gehad met nog 2 jaartjes te gaan. Ik ben een Nederlandse man van 36 jaar maar 25 zou je me ook geven. Ben 1,81 lang, heb groene ogen en hou van sporten en buiten lekker van het leven genieten. Ik ben alles behalve saai. Ik heb tattoos en een sportief uiterlijk. Ik zoek een leuke dame die wel van een uitdaging houdt. Afkomst maakt niet uit. Leeftijd 25 t/m 40. Ik hoor van jullie.

2095 Younes

Het is alweer februari, een koude periode en toch zoek ik in deze koude periode een nieuwe zonnestraal. Misschien ben ik wel de nieuwe sunshine die jouw leven weer kan laten schitteren en jij mijn Ride or die. Ik ben Younes, 23 jaar jong. Ik zit een straf uit van acht jaar waarvan ik nog maar twee jaar hoeft te zitten. Ik ben 1,76 lang en hou graag van sporten en koken. Ik ben op zoek naar een vrouw die open in het leven staat. Afkomst of leeftijd maakt mij niet uit. Als we een klik hebben dan hebben we een klik. Ik heb een warme persoonlijkheid. Hopelijk spreek mijn bericht jou aan. Laat dan snel wat van je horen, graag met een foto erbij.

**Een frisse blik op uw strafzaak?
Wat erin zit, halen wij eruit!**

U kunt ons gratis bereiken op:
0800-9336464 (0800-WEENING)

Wij bezoeken u in elke PI.
Ook pro deo.

Wij hebben specialisten op het gebied van:

- Diefstal
- Drugs
- Fraude
- Geweld
- Mensenhandel
- Moord & doodslag
- Terrorisme
- Wapen & munitie
- Zeden
- Detentierecht
- Cassatie
- Jeugdstrafrecht
- Ontneming
- TBS & PIJ

WEENING
STRAFRECHTADVOCATEN

Maastricht | Utrecht | Roermond
Postbus 3084 | 6208 NB | Maastricht

strafrechtadvocaten.nl

L.M. Oldenburg
Strafrechtadvocaat

'ik vecht voor jou'

Gespecialiseerd in

- geweldsdelicten/levensdelicten
- zedenzaken, drugs
- jeugdzaken
- TBS zaken

oldenburg
Strafrechtsspecialist

Tel: 06 247 35 843
info@oldenburgadvocaat.nl

ADVOCATENKANTOOR
SICCAMA

Alle strafzaken
Door heel Nederland
Altijd bereikbaar
Ook pro deo

Mr. Fabian D.W. Siccama

T +31(0)20 237 19 30 M +31(0)6 14 372 897 W advocatenkantoorsiccama.nl

